

ಪಲಿಟಿ

ಕ್ರ.ನಂ.	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 01 : ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ	01-02
2.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 02 : ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇತೆ	03-04
3.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 03 : ಶಬಡಿ	05-07
4.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 04 : ಲಂಡನ್ ನಗರ	08-09
5.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 05 : ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು	10-12
6.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 06 : ಯುದ್ಧ	13-14
7.	ಗದ್ಯ ಭಾಗ - 07 : ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕಥೆ	15-16
<hr/>		
8.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 01 : ಸಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ	17-20
9.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 02 : ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ	21-25
10.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 03 : ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು	26-29
11.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 04 : ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು	30-33
12.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 05 : ಹಸುರು	34-37
13.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 06 : ಭಲಮನೆ ಮರೆವೆಂ	38-40
14.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 07 : ವೀರಲವ	41-43
15.	ಪದ್ಯ ಭಾಗ - 08 : ಕೆಮ್ಮನೆ ವೀಸೆಪ್ಪೊತ್ತನೇ	44-47

ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು

1.	ಪಾಠ - 01 : ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ	48
2.	ಪಾಠ - 02 : ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್	49-50
3.	ಪಾಠ - 03 : ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು	51-52
4.	ಪಾಠ - 04 : ವಚನಗಳು	53
5.	ಪಾಠ - 05 : ನಾನು ಪ್ರಾಸ ಬಿಟ್ಟ ಕರೆ	54-55
6.	ಪಾಠ - 06 : ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ	56
7.	ವ್ಯಾಕರಣ ಭಾಗ	57-62
8.	ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು	63-86

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-01 : ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪಬಟ್ಟ ಶ್ರೀ. 1906ರಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಬಕ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕೃತಿಗಳು-ತುಳು-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿರ್ಧಾರ, ಅಭಿನವ ಮಂಗರಾಜನ ನಿರ್ಧಾರ, ಜಾತಕತೀಲಕಂ, ಭಂದಸ್ಸಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಕನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ‘ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಭಾಷೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಭಾಷೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೆನವರೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

2. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತರಹೇತು ಕೊಡುತ್ತವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಚಲನವಲನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ವಿಚಾರವಾಗಿ

3. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾವಿಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯಾವಾಗ ಉಂಟಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ : ಮನುಷ್ಯನು ಸಂಚಾರಿ ಜೀವನ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ನೇಲಿಸಿದಾಗ.

4. ಎಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪದ ಮಿಶ್ರಣ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿ ನರಸೇನ

II. ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಲಿಂಗಿಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಭದ್ರವಾಯಿತು?

ಉತ್ತರ : ಮಾನವನಿಗೆ ಬಿಡುವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಜೀವನದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೇಧಾತ್ಕ್ಷಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ತನ್ನ ಸುಖ ದು:ಖ ಕಾವ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ ಅಧಿಕವಾಯಿತು.

2. ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲಗು, ತುಳು, ಮರಾಠಿ, ಉದ್ದರ್ಮ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕವೆಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಭಾಷೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಇಂದು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಾ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೇವ ಭಾಷೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಉಳಿಯಿತು”

ಅಯ್ಯಿ : ಎಂ. ಮರೆಯಪ್ಪಭಟ್ಟ ಬರೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಪಾಠವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ನವಶೀಲಾಯುಗದ ಮಾನವ ಸಂಚಾರಿ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರಜಿಸಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಬದಕನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತ ಹೊದಂತೆ ತನ್ನ ಆಗು ಹೋಗುಳನ್ನು ಸುಖಿದು:ಲಿಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಲಿಪಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಜಾಣಬಂಡಾರ ಭದ್ರವಾಯಿತು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಭಾಷೆ ನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

2 “ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ಗಾನದ ಶ್ರುತಿಯಂತೆ”

ಅಯ್ಯಿ : ಎಂ. ಮರೆಯಪ್ಪಭಟ್ಟ ಬರೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಪಾಠವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುಕೇಳು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕುಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಗೆ ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಗೂ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂತರವಿಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಗಾನದ ಶ್ರುತಿಯಂತೆ ಎಂಬುದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೀರ್ತಿಸಬೇಕು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದನು ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-02 : ವ್ಯಾಖ್ಯಾತೆ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ರವರು ಕ್ರಿ.ಶ.1900ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಹೆಬ್ಬಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಅಕ್ಕಿ ಹೆಬ್ಬಳ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿರಾವ್. ಕೃತಿಗಳು ಹಗಲುಗನನಸುಗಳು, ಅಲೆಯುವಮನ, ಅಪರ ವಯಸ್ಸನ ಅಮೇರಿಕಾ ಯಾತ್ರೆ, ಮಿನಗುಮಿಂಚು, ಪೂರ್ವಸೂರಿಗಳೊಡನೆ, ಚಂಡಮಾರುತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಪತ್ರಗಳು ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೇವರು ಎಂಬ ಕೃತಿಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಯ್ಯೆ ಗ್ರಂಥ ಎ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ ಅವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾತೆ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕೃತಿಯಿಂದ ಅಯ್ಯುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ವೇದವ್ಯಾಸರು

- ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ : ಶಾಂತಿಯೋಗರ ದುಂಡು ದುಂಡಾದ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು

- ಶಾಂತಿಯೋಗರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ಶಿರ್ದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ

- ಹಸಿದು ಮಲಿನ್ಯ ಹುಲಿಯು ಏನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ : ವಿಧಿ ಇಂದು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಒದಗಿಸುವದೂ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿತು.

II. ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- ಮದಲಿಂಗನ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ದಾಟ ಬರುವಾಗ ಶಾಂತಿಯೋಗರು ಏನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು?

ಉತ್ತರ : ಮದಲಿಂಗನ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಕಾಡುದಾರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗಬೇಗ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಉಂಟಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾರು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು.

- ಹುಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲಿದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಹುಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲಿದಿರಲು ಕಾರಣ ಭರತ ಖಂಡದ ಹುಲಿಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಂಡರೆ ಹುಲಿಗಳ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹುಲಿಯ ಕೊಲ್ಲಿದಿರಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

3. ಶಾನಭೋಗರು ಮೂರ್ಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಫೋಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ : ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನವರ್ತಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತೇಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ರೈತರು ಗಾಡಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮರಳುವಾಗ ಮಲಿಯ ಢ್ಣವಿಯ ಕೇಳಿ ನಿಂತಾಗ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕೋವಿನಿಂದ ಎರಡು ತೋಟಾಹಾರಿಸಿ ಮಲಿಯನ್ನು ಫಲಾಯನ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಖಂಡವಿದಕೋ, ಮಾಂಸವಿದಕೋ, ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ತವಿದಕೋ”

ಅಯ್ಯೆ : ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ಕಿರಾವ್ವರೆದಿರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇತೆ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಶಾನಭೋಗರು ಮಲಿಯ ಬಾಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಲಿಯ ಅಸಾಯಕತೆ ಅರಿವಾಗಿ ವೈರಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಜ್ಞ ನೆನಪಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಮಲಿ ಸತ್ಯಾಧಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

2 “ದೇವರೆ, ಮರ ಹತ್ತುವಪ್ಪು ಅವಕಾಶ ಕರುಣೀಸು”

ಅಯ್ಯೆ : ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ಕಿರಾವ್ ಬರೆದಿರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇತೆ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಶಾನಭೋಗರು ಮಲಿಯ ಬಾಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕುಲಾಲ ಚಕ್ರದಂತ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವರೆ ಮರ ಹತ್ತುವಪ್ಪು ಅವಕಾಶವನ್ನಾದರು ದಯಪಾಲಿಸುವ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶಾನಭೋಗರು ಮಲಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರಿತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-03 : ಶಬರಿ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಪ್ರ.ತಿ.ನ. ಕಾವ್ಯನಾಮ ಹೊಂದಿದ ಇವರು ಪುರೋಹಿತ ತಿರುನಾರಾಯಣಂಗಾಯ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ಪಡೆದಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೇಲುಕೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ-ಅಹಲ್ಯೆ, ಶಬರಿ, ಹಣತೆ, ವಿಕಟಕವಿ ವಿಜಯ, ಗೋಕುಲ ನಿಗರಮನ, ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ, ಶಾರದಯಾಮಿನಿ. ಮುಂ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಯ್ದು ಗ್ರಂಥ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ಸಿನಿಯಾರು? (2022-23 ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ)

ಉತ್ತರ : ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ಸಿನಿ ‘ಶಬರಿ’.

2. ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಏನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ : ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಹಣ್ಣಿ- ಹಂಪಲು, ಹೂ, ತಳಿರುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು.

3. ಶ್ರೀರಾಮನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ : ಶ್ರೀರಾಮನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ದಶರಥ.

4. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದವರು ದನು.

5. “ಶಬರಿ” ಗೀತನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : “ಶಬರಿ” ಗೀತನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ ಮ.ತಿ. ನರಸಿಂಹಚಾರ್.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ರಾಮನು ಗಿರಿವನವನ್ನು ಏನೆಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾಸಿದನು?

ಉತ್ತರ : ರಾಮನು ‘ಎಲ್ಲೆ ಗಿರಿವನವೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹೇಳಿರಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ರಾಣಿ ಸೀತೆಯು ದೂರೆಯುವಳೇ? ಅವಳು ಇರುವ ನೆಲೆ ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದಿರುವಿರಾ. ನನ್ನ ಹೃದಯದ ದುಃಖವು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ’. ಎಂದು ಗಿರಿವನವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

2. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ : ಲಕ್ಷ್ಮಣ ‘ತಾಳಿಕೋ ಅಣ್ಣ ತಾಳಿಕೋ ಸೂರ್ಯನೇ ಕಾಂತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು? ರಾಮನೇ ಧೈಯರು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಧೈಯರು ನೀಡುವವರು ಯಾರು?’ ಎಂದು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು.

3. ರಾಮನ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ಶಬರಿಯು ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು, ಜೀನುತ್ಪಾದಕ, ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಮಥುಪರ್ಕವೆಂಬ ಪಾನೀಯವನ್ನು, ತಳಿರು, ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಕುಡಿರುವ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧತೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

4. ಅತಿಧ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಶಬರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?

ಉತ್ತರ : ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಖಿಗಳು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ಆದರಾತಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಅವುದೀ ಮರಳು? ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಹುದು”.

ಅಯ್ಯ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪು.ಶಿ.ನ. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಶಬರಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಅಯ್ಯುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸೀರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಶಬರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶ್ರೀ ರಾಮನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು, ಕಾಶರಿಸಿ, ಮಜ್ಜಿಯಂತೆ ಆಗಿದ್ದ ಶಬರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. “ನಾಚುತಿಹನೇ ಮಾರ್ಚಿಯೇ ನಲಮೆಯಿಂದ”

ಅಯ್ಯ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪು.ಶಿ.ನ. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಶಬರಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಅಯ್ಯುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶಬರಿ ಮಾರ್ಚಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತ, ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಇರುವ ಸನ್ನಿಹಿತ ನೋಡಿ ರಾಮನು ಈ ಮಾಜ್ಜಿ ಅನುರಾಗದಿಂದ ನೋಡಿ ನಾನು ನಾಚುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

3. “ರೂಪಿನಂತ ಮಾತು ಕೂಡ ಎನಿತುದಾರವಾಗಿದೆ”

ಅಯ್ಯಾ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪು.ಶಿ.ನ. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಶಬರಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಶಬರಿಯ ಉಪಭಾರದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತನಾದ ರಾಮ “ಇದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಂತೆ, ನೀವು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ರಾಮ ನಿನ್ನ ರೂಪದಂತೆ ಮಾತು ಕೂಡ ಎನಿತು ಉದಾರವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಶಬರಿಯು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

4. “ಬೆಳಕಿ ಗೋಲಿದವರ್ಗ ಉರಿವ ಬತ್ತಿಯ ಕರುಕ ಕಾಣಾರು.”

ಅಯ್ಯಾ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪು.ಶಿ.ನ. ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಶಬರಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ರಾಮನ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಿಂದ ಶಬರಿಯು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾಗೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಶಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಗುವಿನಂತೆ ಒಲಿಯುವ ಗುಣಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಮ ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ಬೆಳಕನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವವರು ಉರಿಯುವ ಬತ್ತಿಯ ಕರಕನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಮಾತು ಶಬರಿಯ ರಾಮ ಭಕ್ತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-04 : ಲಂಡನ್ ನಗರ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ವಿನಾಯಕ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಡಾ॥ ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ ಇವರು 1909ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸವಳಾರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಕೃತಿಗಳು-ಪಯಣ, ಉಗಮ, ಇಚ್ಛಾದು, ಸಮುದ್ರ, ಗೀತೆಗಳು, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ, ಭಾರತ ಸಿಂಹ ರಶ್ಮಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ- ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ದೊರೆತಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಲಂಡನ್‌ನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ನೇಹನರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ : ಲಂಡನ್‌ನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ನೇಹನರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರು “ವೂಲವಫ್” ಸ್ನೇಹನರಿ ಅಂಗಡಿ

2. ನೆಲ್ನಾ ರವರ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ : ನೆಲ್ನಾ ರವರ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು ಟ್ರಾಫಲ್ಗಾರ್ ಸ್ವೇರ್

3. ‘ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಯಾರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ‘ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಸಂತರು, ಸಾರ್ವಭಾಂತರ ಹಾಗೂ ಕವಿ ಮಂಗರವರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ.

4. ಅಂಗ್ಲ ಸಾಮಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡು ಬರುವ ಓಣಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ಅಂಗ್ಲ ಸಾಮಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡುಬರುವ ಓಣಿ ‘ಚೇರಿಂಗ್ ಕ್ರೂ’

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ವೂಲವಫ್ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ : ಬೂಟಿ, ಕಾಲು ಜೀಲ, ಚೆನ್ನಿ, ಸಾಬುನು, ಜಿಷಢ, ಮಸ್ತಕ, ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪದ ಸಾಮಾನು, ಘೋಟೋ, ಅಡವಿಯ ಹೊವು, ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.

2. ಲಂಡನ್‌ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : ಲಂಡನ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತೀಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಂಡನ್‌ನ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಟ್ರೈಲಿಸ್ಟ್ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಸಿನಿಮಾ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಹುಡುಕಿ ಕೊಡುವವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

3. ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ : ಒಂದು ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಕ ಟೊಪ್ಪಿಗಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಮಚ್ಚವಾದರೂ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

4. ಮೊಯೆಟ್ ಕಾನ್‌ರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಪ್ರೋಯೆಟ್ ಕಾನ್‌ರ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾವರ್ತನೆ, ಕಿಟ್ಟಿಂಗ್, ಮ್ಯಾಕಾಲೆ, ಜಾನ್‌ನ್‌, ಗೋಲ್ಡ್‌ಸೈಲ್, ಡಾಯಡನ್. ಸಮಾಧಿಗಳಿವೆ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನ ಕಾಯಿರಿ! ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ”.

ಅಯ್ಯ್ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ ಬರೆದಿರುವ ಲಂಡನ್ ನಗರ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಟ್ರಾಫಲ್ಗಾರ್ ಸ್ಕ್ಯೂರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮಗಳು ಕ್ಯಾರ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ”.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಜನರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಯೆ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ.

2. “ಹೊತ್ತು! ಹೊತ್ತು! ಹೊತ್ತೇ ಹಣ”

ಅಯ್ಯ್ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ ಬರೆದಿರುವ ಲಂಡನ್‌ನಗರ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಲೇಖಕರು ಲಂಡನ್‌ನ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಲಕ್ಷ್ಮಣ ಜನರು ಸದಾ ಅವಸರದಿಂದ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ಮೋಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಧರುತ್ವಾದದೆ ಹಣದಂತೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮೂರ್ಚಣವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

3. “ಪ್ರವಾಸವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ”

ಅಯ್ಯ್ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ ಬರೆದಿರುವ ಲಂಡನ್ ನಗರ ಪಾಠವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕನ್ನು ಈ ಮಾತನ್ನು ನೇನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತದೆ; ದೃಷ್ಟಿಯು ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-05 : ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ಇವರು 1947ರಂದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ದಾರದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಪೂರ್ವ ಹೆಸರು ದಾರದಹಳ್ಳಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಗೌಡ ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ಇವರು ಕೃತಿಗಳು-ಕನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳು, ಕನಾಟಕದ ಕಡಲಾಚೆಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು, ಜನಪದ ಆಟಗಳು, ದಿವಾನ ಸರ್. ಎಂ.ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು. ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಕಣ ಬಧ್ಯರಾದರು?

ಉತ್ತರ : ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವೋತ್ತಮೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣಬಧ್ಯರಾದರು.

2. ಏಷ್ಟು ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ಏಷ್ಟು ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ತಿಂಗಳ ಸಮುದ್ರ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

3. ಏಷ್ಟೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು.

4. ಏಷ್ಟೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಹುಟ್ಟಿ ವಬ್ಬದ ನೇನಪಿಗಾಗಿ ಯಾವ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಎಂಜಿನಿಯರ್ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

5. ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವಾಗ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು?

ಉತ್ತರ : ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರು 1895ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.

6. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಏಷ್ಟೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ : ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಏಷ್ಟೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ‘ಸರ್’ ಪದವಿ ನೀಡಿತು.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದವು?

ಉತ್ತರ : ಗ್ರಾಮ ನೈಮಿಕಲೀಕರಣ, ವ್ಯಾಧಕೀಯ ಸಹಾಯ, ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ.

2. ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಅವರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ : ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚೆ ಪರಿಹಾರ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು. ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸ್ವತ್ವಾಗದೇ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಆ ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು.

3. ನೆಹರೂ ಅವರು ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ : ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು. ಆದರೆ ಈ ಮಾತಿಗೆ ನೀವು ಹೊರತಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

4. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು?

ಉತ್ತರ : ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 1900ರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನಿಂದ ಪ್ರಾಂಭಿಕಿದ ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ, 1907 ವಾರ್ಷಿಕಲಾಸ ಸಾಗರ ಅಣಕಟ್ಟು, 1911ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಅಣಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಹರಿಕಾರ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಿಗಳು’ ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಥಕ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು” ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

2. ‘ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಕಿರಿಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು.’

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಗಾಡರವರ ‘ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಿಗಳು’ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರು ಪೂನಾದ ಮುಧಾ ಕಾಲುವೆಗೆ ನೀರಿನ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದ ಪೀಪ್ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಅನ್ನೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ಬಾಗಿಲಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ವೀಶೇಷರಯ್ಯನವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

3. “ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ‘ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು’ ಎಂಬ ಕೇತೀರ್ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಿಗಳು’ ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ಯಪ್ತಸ್ತಕ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಒಡೆಯರು ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ರವರ ಮೈಸೂರು ನೇರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರೋರತಮುಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿ ದುಡಿದರು. ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಕಾಣಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಕಂಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು’ ಎಂಬ ಕೇತೀರ್ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಕ : ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಕೇತೀಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಹಿಂದೆ ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಕವಾಗಿದೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-06 : ಯುದ್ಧ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರು 30 ಜೂನ್ 1936ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕಾದಂಬರಿಗಳು-ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಸಹನಾ, ಕದನ ವಿರಾಮ, ವಜಗಳು, ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು, ತಳ ಒಡೆದ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ. ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು-ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ಖೆಡ್ಡಾ, ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು, ಪರಿಣಾಮ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ರಾಹಿಲನು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ರಾಹಿಲನು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಓವರ್ ಡಾಕ್ಟರ್.

2. ರಾಹಿಲನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇನು?

ಉತ್ತರ : ರಾಹಿಲನು ತನ್ನ ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಾಮಾನಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು.

3. ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬ್ಲಾಕ್ ಡೈಟ್’ ನಿಯಮವನ್ನು ಏತಾಷ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ‘ಬ್ಲಾಕ್ ಡೈಟ್’ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. ರಾಹಿಲನು ಮುದುಕಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನುಡಿದ ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾತು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ರಾಹಿಲನು “ನಾನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಮೂಲಿಕರ ಕಡೆಯವನಲ್ಲ, ಸಂಕಷ್ಟೇಡಾದ ಮನುಷ್ಯರ ಕಡೆಯವನು” ಎಂದು ನುಡಿದನು.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ವಿಮಾನದ ಪ್ರೇಲಟ್ ಫನು ಹೇಳಿದನು?

ಉತ್ತರ : “ಡಾಕ್ಟರ್! ರೇಡಿಯೋ ಸಮನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರೌಂಡಿನೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಗಾದರೂ ಇಳಿಯೋಣವೆಂದರೆ ಈ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ? ವಿಮಾನದ ಪ್ರೇಲಟ್ ನುಡಿದನು.

2. ಮಹಿಳೆಯ ಆರ್ಥಿಕಾದ ಕೇಳಿ ರಾಹಿಲನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ : ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳ ಆರ್ಥಿಕಾದ ಕೇಳಿದ ರಾಹಿಲನು ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಂದರೆ. ಆ ಮಹಿಳೆಯವರ ರೀತಿಯ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾಳೆ? ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ? ತಾನೀಗ ಈ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದು? ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣವೂ

ಹೋರಗಡೆಗೆ ಹಾಯುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರೈಸ್ತಾನಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ?

3. ಮುದುಕಿಯು ರಾಹಿಲನ ಬಳಿ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ಮುದುಕಿಯು “ನೋಡಪ್ಪಾ, ನಾನು ಈ ಉರಿಗೆ ಬಂದು ಇವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಮುದುವೆಯಾಗಿ ನವವಧುವಾಗಿ ಈ ಉರನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದಲೇ ಇದ್ದೇವು. ಜಮೀನು ಆಸ್ತಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಇದೆಯನ್ನು, ಆದರೆ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಬದಕಲು ಈ ಜನ ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ? ಯುದ್ಧವಂತೆ, ಯುದ್ಧ!” ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿದಳು ಮುದುಕಿ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರಿ ನಾನು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾ.ರಾ. ಅಬೂಬಕ್ರೂರವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಯುದ್ಧ ಪಾಠವನ್ನು ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಎಂಬ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ರಾಹಿಲನು ವೃಂಡಾಳ ದಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡು ತೆವಳುತ್ತಿರುತ್ತೇ, ಮುದುಕಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಬಡೆಯುತ್ತಾ, ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವ ರಾಹಿಲ ಬಂದಾಗ ಯಾರಪ್ಪಾ ಅದೂ? ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಕತ್ತಲು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾರೂ?” ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮುದುಕಿಯ ಆತಂಕ ಹಾಗೂ ರಾಹಿಲನು ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಸನ್ನಿಹಿತ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

2. “ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ತನ್ನ ಮಗನ ಕಣ್ಣಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆಯಲ್ಲ?”

ಅಯ್ಯು : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾ.ರಾ. ಅಬೂಬಕ್ರೂರವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಯುದ್ಧ ಪಾಠವನ್ನು ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಎಂಬ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಮುದುಕಿಯು ರಾಹಿಲನನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆತ ಕ್ಕೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಬೇಡಿ ಎಂದಾಗ ಮುದುಕಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದವನಲ್ಲಾ, ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಮುದುಕಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಾಗ ರಾಹಿಲನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ರಾಹಿಲನ ಆತಂಕ, ಹಾಗೂ ಮುದುಕಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದವನಲ್ಲಾ, ಎಂಬ ದುಗಡತೆಯನ್ನು ಲೇಖಿಸಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಗದ್ಯ ಭಾಗ-07 : ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕತೆ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಗದ್ಯ ಕೃತಿಕಾರ ಇತನ ಕೃತಿ ವದ್ವಾರಾಧನೆ. ಇವರು ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರು ತಾಲೂಕನ ಕೋಗಳಿ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ 10 ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಕೃತಿ ವದ್ವಾರಾಧನೆ

ಅಯ್ಯೆ ಗ್ರಂಥ: ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ವದ್ವಾರಾಧನೆಯ ಕೃತಿಯ ಸುಕಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಕೌಸಂಬಿಯ ಅರಸ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಕೌಸಂಬಿ ಅರಸ ಅತಿ ಬಳಿ

2. ಸೋಮ ಶಮಾರ್ಕ ಕಾಶ್ಯಪಿಯರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ: ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿ

3. ಕಾಶ್ಯಪಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾರ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು?

ಉತ್ತರ: ಕಾಶ್ಯಪಿ ಅಣ್ಣಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ

4. ಸೂರ್ಯಮಿತನು ತನಗೆ ಕಾಶ್ಯಪಿಯಿಂಬ ತಂಗಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಇಬ್ಬರು ಸಪ್ತವ್ಯಾಸನಿಗಳಾಗಿ ಮಂತ್ರಪದವಿ ಕಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಆದೇ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ನನಗೆ ತಂಗಿ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಲೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ.

5. ಹಂಡಿತರಾದ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯು ಭೂತಿಯರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪದವಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಮಂತ್ರಪದವಿ

II. ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರನ್ನು ಮೂರಿರೆಂದು ತೀಮಾರನಿಸಿದ್ದೇಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಅತಿ ಬಳಿನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಮರಣಾನಂತರ ಮಂತ್ರಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆದರೆ ಇವರು ಸಪ್ತವ್ಯಾಸನಿಗಳಾದ ಕಾರಣ ಏನೂ ಓದುಬಾರದವರೆಂದು ಉಳಿದ ಆಸ್ಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ರಾಜನಿಗೂ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಆಸ್ಥಾನದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿದನು.

2. ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರು ಸೂರ್ಯ ಮಿಶ್ರನಿಂದ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೇಗಳಾವವು?

ಉತ್ತರ : ಸೂರ್ಯ ಮಿಶ್ರನಿಂದ ಆರು ವೇದಗಳು, ಆಗಮಗಳು, ಹದಿನೆಂಟು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಮೀಮಾಂಸೆ, ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ, ವ್ಯಾಕರಣ, ನಿಘಂಟು, ಭಂದಸ್ಸು, ಅಲಂಕಾರ, ನಾಟಕ, ಸಾಮುದ್ರಿಕ, ಶಾಲೆ ಹೋತ್ತೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದವು.

3. ಸೂರ್ಯ ಮಿಶ್ರನು ಮಾವನೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ವಾಯುಭೂತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆತ್ತು?

ಉತ್ತರ : ವಾಯುಭೂತಿ ಯುಗವಿಷ್ಟು, ಕೃತಪ್ಪನಾಗಿದೆ, “ನಾವು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ತಂದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿಳ್ಳೆ ಎಣ್ಣೆಯಾಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪನಾಗಲಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಹುಳಿ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದನು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಕಣ್ಣನೀರಂತೀವಿನೆಲನಂಬರೆಯುತ್ತಿರೆ”

ಅಯ್ಯ : ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಬರೆದಿರುವ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕರ್ತೆಪಾಠವನ್ನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ಸುಕುಮಾರಸ್ಯಾಮಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸೋಮಶರ್ಮನ ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣದ ನಂತರ ಕೌಶಂಬಿ ರಾಜನ ಮಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಕಲ ಸನ್ಯಾಸಶರಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನ ಹಾಕಿದಾಗ ಇವರು ಏನು ಓದುಬಾರದವರಾಗಿ ನೆಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಲಿನಿಂದ ತೀಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯಲ್ಲಿರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

2. “ಪಸರಂಗೊಳ್ಳನಿಲ್ಲಿದಕ್ಕೆ ಮುಳಿಯದಿರಿಂ”

ಅಯ್ಯ : ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಬರೆದಿರುವ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕರ್ತೆ ಪಾಠವನ್ನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ಸುಕುಮಾರ ಸ್ಯಾಮಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸೋಯ್ಯ ಮಿಶ್ರ ಸೋದರಳಿಯರಾದ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಇವರು ಸಪ್ತವ್ಯಾಸನಿಗಳಾಗುವುದರು ಇದರಿಂದ ದುರಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು-ಬಾರದೆಂದು ನೀವು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿದೆ ಆದರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಜ್ಞಾನವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿಯಲ್ಲಿರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-01 : ಸಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಗುಗ್ಗರಿ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಕ್ರಿ.ಶ.1926ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಸಾಮಗಾನ, ಚೆಲುವು-ಬಲವು, ದೇವತಿಲ್ಲ, ದೀಪದ ಹೆಚ್ಚೆ, ಅನಾವರಣ. ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವಪಟ್ಟಿಮು, ಮಾಸೋದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತರದು ದಿನಗಳು, ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯಾಧಿಕಚಂತನ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಾಡೋಜ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಅಭಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾಠ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಯಾವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ : ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.

2. ನದೀಜಲಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ನದೀಜಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ.

3. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ : ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು.

4. ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬರದಾಗಿದೆ.

5. ಯಾವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಹಡಗನ್ನು ಯಾವುದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ನಮ್ಮ ಜೀವನವೆಂಬ ಹಡಗಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಕವಿದಿರುವ ಅಜ್ಞಾನಯೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಅರಿವಿನ (ತಿಳುವಳಿಕೆಯ) ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಾ ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಾಳನೋಕೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಹಣತೆಯ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗುರಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ.

2. ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾದಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಚ್ಚಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಸಂತನ ಕಾಲದ ಆಗಮನ ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಚಿಗುರಿ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ನವಚೈತನ್ಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ.

3. ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದ ಜನರನ್ನು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಭಾಡೆ, ಜಾತಿ, ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ಭಾವದಿಂದ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಅಪುಗಳನ್ನು ಕೆಡವಬೇಕು. ಮನುಜ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ, ವಿಶ್ವಾಸದ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

4. ನಾಳನ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು?

ಉತ್ತರ: ನಾಳನ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಮತ ಪಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಳಕಾಗಬಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ, ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕಬೇಕು. ಭಯ ಮತ್ತು ಸಂತಯಗಳಿಂದ ಮುಸುಕಾಗಿರುವ ಮನದ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ, ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತ ಬದುಕು ನಡೆಸಬೇಕು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೊಣಿ.”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ‘ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಸಂಕ್ಲಾಂತೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಹಣತೆಯನ್ನು ಎಂಬ ಭಾವ ಮಾಡಿದಾಗ ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಜಾತೀಯತೆ, ಮತ, ಭಾಡೆ, ಬಣ್ಣ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅಂದಕಾರ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಒಡಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಯಂಬ ಅರಿವಿನ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಯಂಬ ಅರಿವಿನ ದೀಪವನ್ನು ಬೇಳಗಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

2. “ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ.”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ‘ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಮಾನವರ ದುರ್ವರ್ಶನೆಯಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳ ಶುದ್ಧಿಕರಣ ಹೇಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಾಗ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಲಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡು-ಮೇಡುಗಳಿಗೆ ಸಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಕೃತಿ : ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆ ಕಲ್ಲಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಂತೆ ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪ ಜನರ ಮನದ ಕಲ್ಲಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಬದುಕನ್ನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಸ್ವಾರಸ್ಕೃಪೂರ್ವಾಂಶವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. “ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಕಟ್ಟೋಣ.”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ‘ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕುಸಿದು ಹೋಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಬಡತನ, ಅಜಾಣದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಜಾತಿಗಳಿಂದ ತೋಷಣೆಗೊಳಗಾದ ಜನರನ್ನು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಕೃತಿ : ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಸ್ಥಾಪಿಸುವ, ಹಾಗೂ ಹೋಷಿತರ ಬದುಕಿಗೆ ಭರವಸೆ ತುಂಬುವ ಸಂಕಲ್ಪಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಸ್ವಾರಸ್ಕೃಪೂರ್ವಾಂಶವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

4. “ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ.”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ‘ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರೋತ್ತರವಾಗಿ ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಾಗಬಲ್ಲ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ, ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯತೆ ನೇರಿಸಲು ಮತಗಳು ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾಣಗೋಳಿಸಿ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ

ಕಲುಷಿತವಾದೀ ನದೀ ಜಲಗಳಿಗೆ
ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ
ಬರಡಾಗಿರವೀ ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳ
ವಸಂತವಾಗುತ ಮುಟ್ಟೋಣ
ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ
ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ
ಭಯ ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣೋಳು
ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೋಣ.

* * *

ಪದ್ದ ಭಾಗ-02 : ಹಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಶ್ರೀಶಿಶ್ವಿಂದ್ರಾಜ್ಯಾಂತರಿಂದ 1896ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ನವೋದಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ಗರಿ, ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ಸವೀಗೀತ, ನಾದ ಲೀಲೆ, ಮೇಘದೂತ, ಗಂಗಾವತರಣ, ಸೂರ್ಯಪಾನ, ನಗೆಯ ಹೊಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿರಾಟಸ್ವರೂಪ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಅರಳು-ಮರಳು ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 'ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತ್ಸಿ', ನಾಕುತಂತ್ರಿ ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 'ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರತ್ಸಿ' ಲಭಿಸಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಕ್ಕಿಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚುಪುದರೊಳಗೆ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ.

2. ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಹೊಳೆ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ಯಾವುವು ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು.

4. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಸಾರ್ವಭೌಮರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿದೆ.

5. ಹಕ್ಕಿ ಯಾರನ್ನು ಹರಸಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಿದೆ.

6. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

7. ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂಬಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ದಿಗ್ಯಂಡಲ ಅಂಚಿನ ಆಚೆಯವರೆಗೂ ಜಾಬಿವೆ.

8. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಚಿಕ್ಕಿಯು ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

9. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕ್ಕೇರಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಮಂಗಳ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕ್ಕೇರಿದೆ.

10. ಹಕ್ಕಿಯು ಏನನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಹೊಂಚುಹಾಕಿದೆ.

11. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹೆಳ್ಳಿಯ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ.

12. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ! ಕವಿತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ! ಕವಿತೆಯನ್ನು ಗರಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯು ಆಕಾಶ, ಮೋಡ, ಭೂಮಂಡಲಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಅವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳೂಡೆದವು ಎಂಬಂತೆ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕೆಗಳ (ನಕ್ಕಲ್) ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ಕಣ್ಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತದೆಡೆಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಕ್ಕಿ ಹೇಗೆ ಹರಸಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಲವು ಯುಗಮುಗಗಳ ಹಣೆ ಬರಹವನ್ನು, ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಿ ಹೊಸತನವನ್ನು (ಒಳ್ಳೆತನವನ್ನು) ಹೊಸ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಬರೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬೀಸುತ್ತ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತ, ಹಾರುವ ಈ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಸಚೇತನವನ್ನು (ಶಕ್ತಿಯನ್ನು) ನೀಡುತ್ತ, ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭ ಹರಸಿದೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಯ ಯಾವ ಮೇರೆ ಮೇರಿ, ನೀರನು ಹೀರಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಲದಹಕ್ಕಿಯು, ಬೆಳ್ಳಿಪುಕ್ಕಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶುಕ್ರಗ್ರಹವೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೇರಿ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಿಂಗಳಾರು ಅಂದರೆ ಚಂದ್ರತೋಕಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿ ಏರಿ ನೀರಿನ ಸೆಲೆಯನ್ನು ಹಡುಕಿ ಅದನ್ನು ಹೀರುತ್ತ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದೆ.

4. ಕಾಲದ ಹಕ್ಕಿಯ ರಕ್ಕೆಪುಷ್ಟಗರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಲದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಪಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಾದ, ಹೊಳೆಯುವ ಹೊನ್ನಿನ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಗಳನ್ನು ಬಿಳಿ-ಹೊಳೆಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5. ಕಾಲ ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾಚಿವೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿ ದಿಶಾವಲಯದ (ದಶದಿಕ್ಕುಗಳ ತುದಿ) ತುತ್ತ ತುದಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ದಿಶಾವಲಯದ ಆಚೆಗೆ ತನ್ನಯ ಚುಂಚವನ್ನು ಭಾಚಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಒಡೆಯಲು, ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಎಂಬಂತೆ ಹೊಂಚುಹಾಕಿದೆ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ರಕ್ಕೆಗಳಿರಡೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಂಟು”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಕಾಲದ ಗುರು ತನ್ನ ಹಕ್ಕಿಯ ರಕ್ಕೆಗಳ ಬಣ್ಣದ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಕ್ಕಿಗೆ ಕರಿ ನರೆ ಬಣ್ಣದ ಪುಷ್ಟಗಳುಂಟು. ಬಿಳಿ ಹೊಳೆ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳಿವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆನ್ನನ ಹೊನ್ನಿನ ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣಗಳ “ರಕ್ಕೆಗಳಿರಡೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಂಟು” ಅಂದರೆ ಕೆಂಪಾದ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಿನ ಬಣ್ಣಗಳ ಹಕ್ಕಿಯ ರಕ್ಕೆಗಳು ಪಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ರಕ್ಕೆಗಳಿಗಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳ ಭೌತಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಕಾಲದ ಗುರುತಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ವಾಂವಾಗಿದೆ.

2. “ನಾವರಾಭೋಮರಾ ಸೆತ್ತಿಯ ಕುಕ್ಕಿ”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ಕಾಲದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಪಕ್ಷಿಯ ರಾಜ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕಗಳನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಮೇರೆಯವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಲಗತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕೋಟಿ-ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾ, ಖಂಡ-ಖಂಡಗಳನ್ನು ತೇಲಿಸಿ-ಮುಳುಗಿಸಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮರೆಂದು ಮೇರೆದವರ ನೇತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಿ ಹೊಸಕಿ ಹಾಕಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಕಾಲದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಭವದಿಂದ ಮೇರೆದ ಸಾರ್ವಭೌಮರೆಲ್ಲರೂ ನಾಮ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. “ಬಲ್ಲರು ಯಾರಾ ಹಾಕಿದ ಹೊಂಚ”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ ಬಾಹುವಿನಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿ ದಿಶಾವಲಯದ ತುತ್ತತುದಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ, ಆಚಿಗೆ ತನ್ನಯ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಚಾಚಿದೆ. ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಲಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದೆ ಏನೋಬಲ್ಲವರಾರು? ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ವಿಸ್ತಯವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಪಡಿಸುವ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಕಾಲ ಪಕ್ಷಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿರಬಹುದು! ಎಂಬ ವಿಸ್ತಯವನ್ನು ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. “ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸು ಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲದ ಶುಭ ಹಾರ್ಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲವು ಯುಗ ಯುಗಗಳ ಹಣ ಬರೆವನ್ನು, ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಿ ಹೊಸತನದ ಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಕ್ಷಿತು ಬಿಜ್ಞಿ ಮೇಲೇರುತ್ತಾ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಸಚೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭಹರಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಯುವಜನಾಂಗದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಸುವ ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಗುಣ ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

5. “ಮಂಗಳ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕೇರಿ”

ಅಯ್ಯಾ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕಾಲದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯು ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ (ಮುಕ್ತಗ್ರಹ) ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೇರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ನೀರಿನ್ನು ಹಿರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಮಂಗಳಲೋಕ (ಗ್ರಹ)ದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಏರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಶುಕ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳನ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂಜಾಗೊಳಿಸಿ, ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ

ನೀಲ ಮೇಷ ಮಂಡಲ-ಸಮ ಬಣ್ಣ
ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳೊಡೆದವೋ ಅಣ್ಣ
ಚಿಕ್ಕೆಯ ಮಾಲೆಯ ಸೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು
ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರನು ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಯುಗ-ಯುಗಗಳ ಹಣೆಬರೆಹವ ಒರಸಿ
ಮನ್ವಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತೆರೆಸಿ
ರೆಕ್ಕೆಯ ಬೀಸುತ ಚೀತನಗೊಳಿಸಿ
ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-03 : ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಏನು ?

ಉತ್ತರ : ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ನಿಶ್ಚಯಿತರಣ ಕಾಯ್ದುಯಡಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು.

2. ಹಲಗಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖಿರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಹಲಗಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖಿರು ಪ್ರಾಜೇರಿ ಹನುಮಾ, ಬ್ಯಾಡರಬಾಲ, ಜಡಗ, ರಾಮ.

3. ಹಲಗಲಿ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾದುದು ಏಕೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರದ ದಂಡು ಹಲಗಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಣ್ಣಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾಯಿತು.

4. ಯಾವ ಫಣನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಲಗಲಿಯ ಬಂಟರ ಹತಾರ ಕದನ ಫಣನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

5. ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮುಧೋಳ ಸಂಸಾಫನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇಂದಿನ ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದೆ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ದಂಗೆ ಏಳಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಕ್ರಿ.ಶ. 1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ನಿಶ್ಚಯಿತರಣ ಕಾಯ್ದುಯಡಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದು ಜೋರ ಮಾಡಿ ಬೇಡರ ಅಯುಧಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ರಾಮ, ಬಾಲ, ಹನುಮ, ಜಡಗ ಮೊದಲಾದ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೊಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು.

2. ಹಲಗಲಿಗೆ ದಂಡು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದು ಮುಂಗಾರಿನ ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರು ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ದಂಗು ಹಿಡಿದು ದೂರ ಸರಿದು ನಿಂತರು. ಆಗ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡು ಬರಲಿ ಎಂದು ಸಾಹೇಬ (ಜೆ.ಬಿ.ಸಬಿ. ಸೆಟಿಸ್ಟರ್) ಪತ್ರ ಬರೆದು ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಸಿದನು. ಆಗ ದಂಡು ತಯಾರಾಗಿ ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದಿತು.

3. ದಂಡು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿತು ?

ಉತ್ತರ: ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಬಡಿಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಂಡು ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬೆನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ತಿರುತ್ತಿರವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಬೇಡರನ್ನು ದಂಡಿನ ಮಧ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು. ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಇಟ್ಟಿ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತೆ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

4. ಲಾವಣೀಗಳನ್ನು ಏಕೆ ವೀರಗಳು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಲಾವಣೀಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ. ವೀರಕಲೀಗಳ ವೀರಸಾಹಸ, ವೀರರ ಉಜ್ಜಲ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಕಥನಾತ್ಮಕ ಕಾವ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೀರತನ ಹಾಗೂ ಸಾವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವೀರಗಳು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿಕಸಿದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ ”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಗಂಡ್ರಿಗೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನೀಡಿರುವ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಇದು ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ವಿದೇಶದಿಂದ ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣ ಕಾಯ್ದುಯಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹಲಗರ ಹಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಮುರೆಯಿಲು ಎಂದು ಲಾವಣಿಕಾರ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಭಾರತೀಯರನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರದ ದರ್ಶಕ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿದೆ.

2. “ಜೀವಸತ್ಯ ಹೋಗುವುದು ಗೊತ್ತು”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮತ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನೀಡಿರುವ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಇದು ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣ ಕಾರ್ಯವುದಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ, ಹಲಗಲಿಯ ಪ್ರಮುಖಿರಾದ ಪೂಜಾರಿ ಹನುಮಾ, ಬ್ಯಾಡರಬಾಲ, ಜಡಗ ರಾಮ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸತಾಯಿಸಿದರೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಆಯುಧಗಳು ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವ ಸತ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿತೂರಿ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಆಯುಧಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮುಗಿಲಾದವು, ಅವು ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಪೂರ್ವಾಂಶವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಗೊಂಡಂತೆ ಇದೆ.

3. “ಹೊಡೆದರೂ ಗುಂಡ ಕರುಣ ಇಲ್ಲದ್ದಂಗ”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮತ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನೀಡಿರುವ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಅದೆ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದಂಡು ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಷಂಡಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬೆನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ತಿರುತ್ತಿರವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಬೇಡರನ್ನು ದಂಡಿನ ಮಧ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು ಎಂದು ಲಾವಣೀಕಾರ ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡುಹಾರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರ ನಿಷ್ಕರ್ಣಾಭಾವ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಪೂರ್ವಾಂಶವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

4. “ಕೆಟ್ಟಿ ವರ್ಣಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪು”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮತ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನೀಡಿರುವ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೈನಿಕರು ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡಿ ಉರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹಲಗಲಿಯು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಗುರುತು ಉಳಿಯದೆ ಕಾಣದೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕುಶುರ್ ಕೋಟಿಯ ಕಲ್ಲೇಶನ ದಯದಿಂದ ನಾನು ಕಂಡೊಪ್ಪು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಲಾವಣಿಕಾರ ಹಾಡಿದ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ಹೋರಾಡಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಂಡಪ್ಪು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪ್ರಾಣವಾಗಿದೆ.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸಿ, ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

ಕೊಡಲಿ ಹೋರೆ ಹುಡ ಕಬ್ಜಿಣ ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೀ ಹಾಲಾ
ಲುಪ್ಪು ಎಣ್ಣೀ ಅರಿಸಿಣ ಜೀರಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಕ್ಕಾರಿಬೆಲ್ಲಾ
ಗಂಗಳ ಚಿರಗಿ ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ಹೋದವು ಬೀಸುಕಲ್ಲಾ
ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಅತ್ಯುವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಲಿ ನಾನೆಷ್ವಾ
ಸಿಕ್ಕೆದ್ದು ತಗೊಂಡು ಸರದ ನಿಂತರೋ ಉರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿಕೊಟ್ಟು
ಬೂದಿ ಮಾಡ್ಯಾರೋ ಹಲಗಲಿ ಸುಟ್ಟು ಗುತ್ತುಳಿಯಲ್ಲೆಳ್ಳಷ್ಟು
ಕಾಣದೆ ಹೋಯಿತೋ ಕೆಟ್ಟುವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪು
ಕುತ್ತಿಕೋಟಿ ಕಲ್ಲೇಶನ ದಯದಿಂದ ಹಾಡಿದನಣ್ಣಾ ಜನಕಾ

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-04 : ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಣಪ್ಪನು ಶ್ರೀ ಶ. ಸುಮಾರು 1430ರಲ್ಲಿ ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.

- ಇವನು ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ ಮತ್ತು ಐರಾವತ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.
- ಅತನು ತನ್ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.
- ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡನು?

ಉತ್ತರ: ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನ ಸಂಗಡ ಸರಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕ್ಯು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ರಥದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದನು.

2. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಆರಾಧ್ಯದ್ಯೇವ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಆರಾಧ್ಯದ್ಯೇವ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ.

3. ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು ನಂತರ ಮತ್ತು ಸಹದೇವ.

4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗಿರುವ ಬಿರುದು ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗೆ ಇರುವ ಬಿರುದು ‘ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ’ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇದೆ.

5. ನಾರಾಣಪ್ಪನಿಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಏಕೆ ಬಂತು?

ಉತ್ತರ: ನಾರಾಣಪ್ಪನು ವ್ಯಾಸರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಎಂಬ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿದನು?

ಉತ್ತರ : ಕರ್ಣ ನಿಮಗೂ (ಪಾಂಡವರಿಗೂ) ಯಾದವ ಕೌರವರಿಗೂ ವಂಶ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನೀನು ನಿಜವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವನು ಬಿಡ್ಡಿದನು.

2. ಕುಂತಿ, ಮಾಡಿಯರು ಯಾರ್ಥ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದರು?

ಉತ್ತರ : ಕುಂತಿಯು ಯಾವ ಧರ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು, ವಾಯುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಭೀಮನನ್ನು, ಇಂದ್ರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಮಾಡಿಯು ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಕುಲ ಸಹದೇವರನ್ನು ಪಡೆದಳು.

3. ಕೃಷ್ಣನು ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದಾಗ ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದಾಗ ಕೋರಳ ಸರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು, ಕಂಬನಿಯು ರಭಸದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕರ್ಣನು ದುಃಖಗೊಂಡು ಮನದೊಳಗೆ “ಅಯ್ಯೋ, ದುಯೋಽಧನಿಗೆ ಕೇಡಾಯಿತು” ಎಂದನು. ಹರಿಯ ಹಗೆತನವು ಹೋಗ ತೋರದೆ ಸುಟ್ಟಿಹಾಕುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮುನೆ ಹೋಗುವುದೇ. ಕೃಷ್ಣನು “ನನ್ನ ವಂಶದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡನು” ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ನೊಂದು ಕೊಂಡನು.

4. ಕೃಷ್ಣನು ಕೌರವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಂಡನು ಎಂದು ಕರ್ಣ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ : ಕರ್ಣನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ “ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಶಿರಿಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸೋಲುವವನಲ್ಲ ಪಾಂಡವರು ಕೌರವರು ಸೇವೇಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಒಡೆಯನಾದ ದುಯೋಽಧನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಶಿರವನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದು ಒಟ್ಟಿಸಿ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನು. ಆದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಧುಯೋಽಧನನ್ನು ಕೊಂಡ ” ಎಂದನು.

5. ಯುದ್ಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ತೀರ್ಮಾನವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಕರ್ಣನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು “ನಾಳಿನ ಕೌರವರ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರ ಜತುರಂಗ ಬಲದ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧವು ಮೃತು ದೇವತೆಗೆ ಭೋಜನ ಕೂಟ ಆಗುವುದು. ನಾನು ಕೌರವನ ಉಪಕರಾದ ಶುಣ ತೀರಿಸುವಂತೆ ಹೋರಾಡಿ, ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾವಿಲ್ಲದಪ್ಪ ವೀರಯೋಧರನ್ನು ಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಒಡೆಯನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವೆನು ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲಾಣ ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಯಿಸೆನು” ಎಂದನು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ರವಿಸುತ್ತನ ಕೆವಿಯಲಿ ಬಿತ್ತಿದನು ಭಯವ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಣಪ್ಪನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ಸಂದಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ವಿಫಲನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುವಾಗ ಕಣಾಟನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೃದುನತನದ ಸರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೆವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ .

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ಕಣಾಟ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಯಾದವರು ಕೌರವರಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆರಡಿಲ್ಲ ನಿನ್ನಾಂಕೆ. ರಾಜನೀನು, ಮನದಲ್ಲಿ ನಡೆದುದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ ಕೃಷ್ಣನು ಕಣಾಟ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು (ದ್ವಂದ್ವವನ್ನು) ಬಿತ್ತಿದನು ಎಂದು ಕೆವಿಯು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ .

2. “ಬಾಯ್ದಂಬುಲಕ ಕೈಯಾನುವರೆ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಣಪ್ಪನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ವಿಫಲನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುವಾಗ ಕಣಾಟನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೃದುನತನದ ಸರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕಣಾಟನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ .

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕಣಾಟ ನೀನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ರಾಜನಾದರೆ ನಿನಗೆ ಕೌರವರು ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಧುಯೋಽಧನನ ಬಾಯೆಂಜಲು ಕೈಯೊಡ್ಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

3. “ಜೀಯ ಹಸಾದವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಣಪ್ಪನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ಸಂದಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ವಿಫಲನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಕರ್ಣನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೃದುನತನದ ಸರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಮಾತನನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ಕರ್ಣ ನಿನ್ನ ಎಡಗಡೆ ಕೌರವರು, ಬಲಗಡೆ ಪಾಂಡವರು, ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ರ ಮಾಗಡ ಯಾದವಾದಿಗಳು ಇರುವಾಗ, ನೀನು ಓಲಗದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಮೇರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೌರವನಿಗೆ ಜೀಯ ಪ್ರಸಾದವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

4. “ಮಾರಿ ಗೌತೀಂಬಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು”

ಆಯ್ಮ್ಮ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಾಣಪ್ಪನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ಮ್ಮ ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ವಿಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಕರ್ಣನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೃದುನತನದ ಸರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನನ್ನು ಕರ್ಣನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕರ್ಣನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಮಹಾಭಾರತ ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ತ ಯುದ್ಧದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಮೊಣಗೊಳಿಸಿ
ಕೊರಳ ಸೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು ದೃಗುಜಲ
ಉರವಣಿಸಿ ಕಡು ನೊಂದನಕಟಾ
ಕುರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೋಗೆ ಹೋರದುರುಹದೆ
ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನ ವಂಶವ
ನರುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವು ಮಾತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-05 : ಹಸುರು

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಹುವೆಂಪು : ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದ ಕುಪ್ಪಳಿಯವರು. ಜನನ 1904 ಇಸೆಂಬರ್ 29.

ಕೃತಿಗಳು : ಕೊಳಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಪ್ರೇಮ ಕಾಶೀರ, ಪ್ರಕ್ಕಿಕಾತಿ ಕವನಸಂಕಲನಗಳು, ನನ್ನ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು-ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು, ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಡಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು- ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ರಸೋವೈಸಃ, ತಪೋನಂದನ-ವಿಮಾನಸಂಕಲನಗಳು, ಅಮಲನ ಕಥೆ, ಮೋಡಣ್ಣನ ತಮ್ಮ, ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ-ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಜಲಗಾರ, ಯಮನ ಸೋಲು, ಜೆರಳೆಕೊರಳ್ಳ-ನಾಟಕಗಳು, ನೆನಪಿನ ದೋಷೀಯಲ್ಲಿ - ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಿ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು 1968ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 1957ರ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತನೇಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ 1964 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ, 1988ರಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 1991ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಹುವೆಂಪು ಅವರ 'ಪ್ರಕ್ಕಿಕಾತಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಆಶ್ವಯುಜದ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಯಾವ ಹಸುರಿನಂತಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಆಶ್ವಯುಜದ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಗಿಳಿಯ ಹಸುರಿನಂತಿದೆ.

2. ಕವಿಯು ಸೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿಯು ಸೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಬನದಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ .

3. 'ಹಸುರು' ಎಂಬುದು ಯಾವುದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತ ವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : 'ಹಸುರು' ಕವನವು ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಚ್ಚಿಹಸುರನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ .

4. ಕವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಡಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಮಕುಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಪಚ್ಚೆಯ ಜಮಿಖಾನೆಯ ರೀತಿ ಕಂಡಿದೆ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕವಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾಪುದರಲ್ಲಿ ಆಗಸದಿಂದ ಬಿಸಿಲವರೆಗೂ ಹಸುರು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿಗೆ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಹಸುರಿನಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ನೀಲ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಸುರಾದ ಕವಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಆಗಸ ಮುಗಿಲು, ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲು, ಮಲೆ, ಕಣಿವೆ, ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲು ಕಾಡಂಚಿನ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ, ಹೂವಿನ ಕಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಎಲರಿನ ತಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಲಿನಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ಆಗಸದಿಂದ ಬಿಸಿಲವರೆಗೂ ಕವಿಗೆ ಹಸುರು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

2. ಹಸುರು ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಸುರಾದ ಭೂಮಿ, ಆಗಸ, ಮುಗಿಲು, ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲು, ಮಲೆ, ಕಣಿವೆ, ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲು ಕಾಡಂಚಿನ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾದರೆ, ಹೂವಿನ ಕಂಟಿನ ಹಸುರು ಮೂಗಿಗೆ, ಎಲರಿನ ತಂಟಿನ ಸ್ವರ್ವ ಚಮುಕಕ್ಕೆ, ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಲಿನ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಗಾನ ಕಿವಿಗೆ ಶ್ಯಾಮಲ ಸಮುದ್ರದ ಹಸುರು ಕವಿಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ರಸಪಾನ ಮಾಡಿದಂತಾದುದು ನಾಲಿಗೆಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಸುರು ಸಕಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಕವಿಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಹಸುರು ಗಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಂಶಗಳೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಹಸುರುಗಟ್ಟಲು ಆಶ್ಚರ್ಯಾಜಿ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಶಾಮಲ ಕಡಲು, ಹಸುರಾಗನೆ; ಹಸುರು ಮುಗಿಲು; ಹಸುರು ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲು, ಹಸುರಿನಮಲೆ; ಹಸುರು ಕಣಿವೆ: ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲು, ಅಶ್ವಜದ ಶಾಲಿ ವನದ ಗಿಳಿಯ ಹಸುರು ಬಣ್ಣಿದನೋಟ; ಕಾಡಂಚಿನಲ್ಲಿ ಫಲಭರಿತ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ; ಹುಲ್ಲಿನ ಮಕುಮಲ್ಲಿನ ಹೊಸಪಟ್ಟಿಯ ಜಮಖಾನೆ ಪಸರಿಸಿದಂತೆ ಭೂಮಿಯು ಹಸುರುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೊಸ ಹೂವಿನ ಕಂಪು; ತಂಗಾಳಿಯ ತಂಪು: ಹಕ್ಕಿಯ ಇಂಪಾದಗಾನ; ಎತ್ತೆತ್ತೆ ನೋಡಿದರೂ ಹಸುರು ಹಸುರು. ಹಸರು.. ಈ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕವಿಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಹಸುರು ಗಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಂಶಗಳಾದವು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ಹಸುರಾದುದು ಕವಿಯಾತ್ಮಂ”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಹಸುರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ನವರಾತ್ರಿಯ ನವದಾತ್ರಿಯ ಈ ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಆತ್ಮ ಹಸುರಾಯಿತು, ರಸ ಪಾನದಲ್ಲಿ ಮೀಂದಿತು ಎಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಹಸುರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸ್ಥಳವಾದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿಯ ‘ಕವಿಶ್ವಲ’ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗುಂಟಾದ ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭವ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಹಸುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ನವರಾತ್ರಿಯ ಕಪ್ಪುಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಹಸುರನ್ನ ಕಾಲಿವ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕವಿಯಾತ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಸಾಸ್ವಾದನೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯುತಪಾಗಿದೆ.

2. “ಬಣ್ಣವನೆ ಕಾಣೆ”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಪಚ್ಚಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಹಸುರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ .

ಸಂದರ್ಭ : ಅಶ್ವಿಜಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತದ ಗದ್ದೆಗೆ ಮುತ್ತುವ ಗಿಳಿಗಳ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ನೋಟ; ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕಾಡಂಜಿನಲ್ಲಿ ಫಲಭರಿತ ಆಡಕೆಯ ತೋಟ; ಮುಲ್ಲಿನ ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಹೊಸಪಚ್ಚೆಯ ಜಮಿಖಾನೆ ಹರಡಿದಂತೆ ಭೂಮಿಯು ಹಸುರಿನಿಂದ ಮೃಮುಜ್ಜೀರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಸುರು ಪಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಸಾನಂದ ಹೊಂದಿದ ಕವಿ ‘ಬಣ್ಣಗಳೇ ಕಾಣಾದವು’ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಲ್ಲಿ ಅವರ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯ ಜಿನ್ನತ್ವವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

3. “ಹಸುರುಹಸುರಿಳೆಯಿಸಿರೂ” ಹಳತ

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಪಚ್ಚಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ಹಸುರು ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಹೊಸ ಹೊವಿನ ಕಂಪು, ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯ ತಂಪು, ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಲಿನಿಂದ ಹೊರಟಗಾನದ ಇಂಪು, ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಭೂಮಿಯ ಶ್ವಾಸವೆಲ್ಲಾ ಹಸುರುಮಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊವು-ಗಾಳಿಹಕ್ಕಿಯ ಗಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅನುಭವವಿದ್ದರೂ ಕವಿಯ ಏಕತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಹಸುರೇ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಹಸುರು ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

4. “ಹಸುರತ್ತಲ್ಲಾ, ಹಸುರಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಹಸುರೆತ್ತಲ್ಲಾ”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಪಚ್ಚಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಹಸುರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಅತ್ಯ-ಇತ್ಯ-ಎತ್ತಲೂ ಹಸುರೇ ಆವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕವಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ‘ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹಸುರೇ ಹಸುರು. ಕವಿಯ ಆತ್ಮ ಹಸುರು ನೆತ್ತರಿನಿಂದ ಹಸುರು ಗಟ್ಟಿತು’ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹಸುರನ್ನು ಕಂಡ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹಸುರು ಗಟ್ಟಿತಲ್ಲದ ಅವರ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ರಕ್ತವೂ ಹಸುರೇ! ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಹಸುರು ಕೇವಲ ಸಸ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕಾರಣ. ಪ್ರಕೃತಿಗಷ್ಠೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಕ್ತದಲ್ಲೂ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ

ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಪಾಠ ಮಾಡಿ
ಹಸುರಾಗನ; ಹಸುರು ಮುಗಿಲು;
ಹಸುರು ಗದ್ದೆಯಾ ಬಯಲು;
ಹಸುರಿನ ಮಲೆ; ಹಸುರು ಕಣೆವೆ;
ಹಸುರು ಸಂಚೆಯೀ ಬಸಿಲೂ

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-06 : ಭಲಮನೆ ಮರೆವೆಂ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ರನ್ನ ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು 949ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುದುವೋಳಲು (ಕೊಗಿನ ಮುಢೋಳ) ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು, ಇವನೆ ತಂದೆ ಜಿನವಲ್ಲಭ , ತಾಯಿ ಅಭ್ಯಲಬ್ಜೆ.

ಇವನು 'ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯಂ (ಗದಾಯುದ್ಧ)', 'ಅಜಿತ ತೀಥಂಕರ ಪುರಾಣ ತಿಲಕಂ', 'ಪರಶುರಾಮಚರಿತಂ', 'ಚಕ್ರೇಶ್ವರಚರಿತಂ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ರನ್ನ ಕಂದ ಎಂಬ ನಿಘಂಟನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವನಿಗೆ ತೈಲಪನು 'ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ಕನ್ನಡದ ರತ್ನತ್ಯಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು. 'ಭಲಮನೆ ಮರೆವೆಂ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ರನ್ನನು 'ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯಂ' ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಭಾಗದ ಐದನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

I ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂದೆನಷ್ಟೇ ಎಂದು ದುಯೋಽಧನ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುವನು ?

ಉತ್ತರ : ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂದೆನಷ್ಟೇ ಎಂದು ದುಯೋಽಧನ ಭೀಷಣಾರ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವನು.

2. ದಿನಪಸುತ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ದಿನಪಸುತ ಎಂದರೆ ಕಣಂ.

3. ಯಾರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುಯೋಽಧನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ : ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಭೀಮ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುಯೋಽಧನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

4. ಭಲವನ್ನೇ ಮರೆಯುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದವನು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಭಲವನ್ನೇ ಮರೆಯುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದವನು ದುಯೋಽಧನ.

5. ಅಂತಕಾತ್ಮಜ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಅಂತಕಾತ್ಮಜ ಎಂದರೆ ಧರ್ಮರಾಯ.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ತಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೆಲಕ್ಕಳ್ಳ ಭಲಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದುಯೋಽಧನ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ : ದುಯೋಽಧನನನನನ್ನು ಭೀಷಣಾರ್ಯರಿಗೆ "ನಾನು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಲಕ್ಕುಗೆ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವೆನು. ಈ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಪಾಳು ಭೂಮಿಗೆ ಸಮ. ನನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ನೂರು ಮಂದಿ ಸಹೋದರರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಸತ್ತರು. ಸತ್ತವರೇನು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ನನ್ನ ಭಲವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

2. ಈ ನೆಲದೊಡನೆ ತಾನು ಸಹಬಾಳ್ಳಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದುರೋಧನ ಹೇಳುವುದಕೇ ?

ಉತ್ತರ : ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರು ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಾಗ ದುರೋಧನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು “ನಾನು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೀಲ್ಲ. ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವೆನು. ಈ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಪಾಳು ಭೂಮಿಗೆ ಸಮ. ಶ್ರೀಯ ಗೆಳೆಯನಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ಭೂಮಿಯೊಡನೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಸಹ ಬಾಳ್ಳಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

3. ಪಾಠ್ಯ - ಭೀಮರ ಬಗಗೆ ದುರೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ: “ನನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ ಕರ್ಣನನ್ನು ನನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮನಾದ ದುಶ್ಯಸನನನ್ನು ಕೊಂದ ಅಜ್ಞನ - ಭೀಮರು ಬದುಕಿರುವವರಿಗೆ ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇರುವವರಿಗೆ: ನಾನು ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಅವರನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಧರ್ಮರಾಜನೊಡನೆ ಸಂಧಿವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂಬುದು ಪಾಠ್ಯ-ಭೀಮರ ಬಗಗೆ ದುರೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ನೆಲಕಿರೆನೆಂದು ಬಗದಿರೆ ಭಲಕ್ಕಿರೆವೆಂ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಹಾ ಕವಿ ರನ್ನ ಬರೆದಿರುವ ‘ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಭಲಮನೆ ಮೇರವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ದುರೋಧನನು “ಅಜ್ಞಾ, ನಾನು ಈ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರಾ? ನಾನು ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವೆನು. ಈ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಪಾಳು ಬಿಡ್ಡ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮ” ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದುರೋಧನನ ಈ ಮಾತನಲ್ಲಿ ನಶ್ಯರವಾದ ಅರಸುತನಕ್ಕಿಂತ ಭಲದಿಂದ ಬಾಳುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಗುಣ. ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಡಿತನದ ಲಕ್ಷಣ ಎಂಬ ದ್ವಾನಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

2. “ಸಮರದೊಳೆನಗಜ್ಜ ಹೇನೆಳಿ ಮಾವುದು ಕಜ್ಜಂ.”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಹಾ ಕವಿ ರನ್ನ ಬರೆದಿರುವ ‘ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯಂ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಭಲಮನೆ ಮೇರವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಭೀಷಣಾಚಾರ್ಯರು ನೀನು ಒಪ್ಪುವೆಯಾದರೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮೀರದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮೀರದೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಭೀಷರು ಹೇಳಿದಾಗ ದುರೋಧನನು ಮುಗುಳು ನಗೆ ನಕ್ಕು “ಅಜ್ಞಾ, ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಲೆಂದು ಬಂದೆನೇ ಹೋರತು ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆಂದು ಬಂದೆನೇ? ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ಸಮರದೊಳೆನಗಜ್ಞ ಪೇಪೆಮಾವುದುಕಜ್ಞಂ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ದುರೋಧನನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾನೇನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ “ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದುರೋಧನನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗದ ಒಂದು ಮಾತು “ಸಂಧಿ”.

3. “ಪಾಂಡವರೊಳಿದು ಭಲಮನೆ ಮರೆವಂ”.

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನ ಬರೆದಿರುವ ‘ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಭಲಮನೆ ಮರೆವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ನನ್ನ ಒಡ ಹುಟ್ಟಿದ ನೂರು ಮಂದಿ ಸಹೋದರರು ಹೋರಾಡಿ ಸತ್ತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೋಪ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸತ್ತವರೇನು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ನನ್ನ ಭಲವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದುರೋಧನನ ತನಗೆ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸಹೋದರರು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಆತನ ನಿಲುವು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

4. “ಮೇಣಾಯ್ತು ಕೌರವಂಗವನಿತಳಂ”.

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನ ಬರೆದಿರುವ ‘ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿರುವ ‘ಭಲಮನೆ ಮರೆವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸಂಧಿಗೆ ಒಪ್ಪದ ದುರೋಧನನು, ಅಜ್ಞ, ನಾನು ಹೋರಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಉಳಿಯಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ನಾನು ಉಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಮಿ ಪಾಂಡವರದಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಕೌರವನದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಶರಶಯ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಭೀಷಣಾಜಾಯರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ತನ್ನ ಕೊನೆಯಿಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಪಾಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ದುರೋಧನನ ದಿಟ್ಟಿ ನಿಧಾರ, ಪಾಂಡವರ ಮೇಲಿನ ಕೋಪದ ತೀವ್ರತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಮೊಣಾಗೊಳಿಸಿ

ನೆಲಕಿರುವನೆಂದು ಬಗೆದಿರೆ
ಚೆಲಕಿರಿವೆಂ ಪಾಂಡಸತರೊಳೀನೆಲಸಿದು ಪಾ
ಶ್ಲೂಲನೆನಗೆ ದಿನಪಸುತನಂ
ಕೊಲಿಸಿದ ನೆಲನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಮದುವಾಳ್ಳಿಪೆವೇ

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-07 : ವೀರಲವ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಶ್ರೀ. ಸುಮಾರು 1550 ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಇವನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಮಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇವರು ‘ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ’ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನಿಗೆ ಉಪನಾಮೋಹ, ಕಣಾರಟಿಕ ಕವಿ ಚೂತವನ ಜ್ಯೇತ್ರ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- ‘ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ’ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ.

- ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಲವ

- ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅವನು ಯಾವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿದನು ?

ಉತ್ತರ : ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದನು.

- ಮುನಿಸುತ್ತರು ಹೆದರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಅವನು ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಮುನಿಸುತ್ತರು ಹೆದರಿದರು.

II. ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- ವಾಲ್ಯೇಕ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವು ಬಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ : ಶ್ರೀರಾಮನು ಮಹಾರಾಜ ಆದೇಶದಂತೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗವನ್ನು ಕ್ರೇಸೊಂಡು, ಶತ್ರುಘ್ನನ ಬೆಂಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ರಾಮನ ಆಜ್ಯೇಯಂತೆ ಹೊರಟ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ತಡೆಯಲು ಹೆದರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆಯ ಜ್ಞಾಶ್ವವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ವಾಲ್ಯೇಕಿಯ ಆಶ್ರಮದ ತೋಟದ ಹಸುರಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಒಳ ಹೊಕ್ಕಿತು.

2. ಯಜ್ಞಾಶದ ಹಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ : ಯಜ್ಞಾಶದ ಹಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೌಸಲ್ಯಾಯ ಮಗನಾದ ರಾಮನು ಒಬ್ಬನೇ ಏರನು ಇದು ಅವನ ಯಜ್ಞಕುದುರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವರು ಯಾರೇ ಆದರು ತಡೆಯಲೀ ಎಂದ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

3. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ ಲವನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಖಾದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ಲವನು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಾಶವನ್ನು ತನ್ನ ಉತ್ತರಿಯದಿಂದ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿದ ಮುನಿಸುತ್ತರು “ಬೇಡ ಬೇಡ ಅರಸುಗಳ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡು, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆಯವರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವನು ನಗುತ “ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳು ಹೆದರಿದರೆ, ಜಾನಕಿಯ ಮಗನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆದರುವನೇ, ನೀವು ಹೋಗಿ” ಎಂದು ಶೈಯದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ರಫಡಹನಸೊಲ್ಲೋಳಿನ ಮಿಕಲ್”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ರಚಿಸಿರುವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಶ್ರೀರಾಮನ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಯಜ್ಞಾಶವು ಸಂಚರಿಸಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ದೂರೆತ ಭವ್ಯಸ್ಥಾಗತ ಹಾಗೂ ನೀಡಿದ ಗೌರವವನ್ನು ಕುರಿತು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಈಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶ್ರೀರಾಮನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ಗೌರವದಿಂದ ನಮಿಸಿ ಶರಣಾಗಿ ಯಜ್ಞಾಶವು ಮುಂದೆ ಸಂಚರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

2. “ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ ಸರ್ವ ಜನಮುಂ ಬಂಜಿಯನ್ನ ದಿರ್ಬವುದೆ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ’ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಲವನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮದ ತೋಟವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶದ ಹಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯ ಬರಹವನ್ನು ಓದಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದ ವೀರಲವನು ಬಾಲಕನಾದರೂ ಹೆದರದೆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ತನ್ನ ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃಕ್ಷಗೊಂಡಿದೆ.

3. “ಅರಸುಗಳ ವಾಚಿಯ ಬಿಡು”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ’ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ವೀರಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಬಾಳೆಯಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುನಿಪುತ್ರರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ರಾಜನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದು ಅಪರಾಧ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುನಿಪುತ್ರರು ಭೇಯಗೋಳ್ಳುವುದನ್ನು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. “ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕ ಚೆದರುವನೆ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ’ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ವೀರ ಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಮುನಿಪುತ್ರರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸೀತೆಯ ಮಗನಾದ ಲವನ ಧೈರ್ಯವು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಠಪಾಟ ಮಾಡಿ.

ಉರ್ವಿಯೋಳ ಕೌಸಲ್ಯೇ ಪಡೆದ ಕುವರಂ ರಾಮ !

ನೂರ್ವನೇ ವೀರನಾತನ ಯಜ್ಞ ತುರಗಮಿದು !

ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರ್ಥಾರಾರಾದೊಡಂ ತಡೆಯಲೆಂದಿರ್ವ ಲೇಖಿನವನೋದಿ ||

ಗರ್ವಮಂ ಬಿಡಿಸದಿರ್ವೋಡೆ ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ !

ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜೆಯೆನ್ನದಿರ್ವಮದೆ ತನ !

ಗುರ್ವತೋಳ್ಳಳಿವೇತಕೆಂದು ಸಲೆ ವಾಸಿಯಂ ತೊಟ್ಟು ಲವನುರಿದೆಂದ್ನನು ||

* * *

ಪದ್ಯ ಭಾಗ-08 : ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ:-

ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ (ಕ್ರ.ಶ.902) ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂದಲದ ವಂಗಿಪಳು ಎಂಬ ಆಗ್ರಹಿತವನು ಪಂಪ ಆದಿಪುರಾಣ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕತ್ಯು ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಪಂಪಭಾರತ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಪಂಪ ರತ್ನತ್ಯಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರಸ್ವತೀ ಮಣಿಹಾರ, ಸಂಸಾರ ಸಾರೋದಯ, ಕವಿತಾಗುಣಾರ್ಥವ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಕವಿ. [ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ ಕಾವ್ಯವನ್ನು 'ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ' ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ದ್ರೋಣನ ಪರಶುರಾಮರಲ್ಲಿಗೆ ಏಕ ಬಂದನು ?

ಉತ್ತರ : ದ್ರೋಣನ ಪರಶುರಾಮರಲ್ಲಿಗೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು (ಹಣವನ್ನು ಬೇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದನು).

2. ದ್ರೋಣನ ಯಾರೋಡನೆ ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು ?

ಉತ್ತರ : ದ್ರೋಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೋಡನೆ ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು.

3. ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಧಾನ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಯಾವುವು ?

ಉತ್ತರ : ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ವಾರುಣ, ವಾಯುವ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ, ಐಂದಾದಿ ಪ್ರಧಾನ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

4. ದ್ರುಪದನು ಪಡಿಯನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು ?

ಉತ್ತರ : ಅಂತಹವನನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ : ಅವನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಜ್ಞ ಎಂದು ದ್ರುಪದನು ಪಡಿಯನಿಗೆ (ದ್ವಾರಪಾಲಕನಿಗೆ) ಹೇಳಿದನು.

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪರಶುರಾಮನು ಮಣಿನ ಹಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅಘ್ಯಾವನನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆತನ ಬಳಿಬಿಲ್ಲ ಬಾಣಗಳಲ್ಲಿದೆ ಬೇರೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡಲೆಂದು ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಿಗೆದನು. ಆಗ ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಜಿನ್ನದ ಹಾತೆಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಮಣಿನ ಹಾತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಘ್ಯಾವನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿದನು.

2. ದುಪದನು ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ದುಪದನು ದ್ರೋಣರಿಗೆ “ನೀನು ಯಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅದೆಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೀಯೋ? ರಾಜನಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೈಹ? ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಇಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟಿವರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಮಹು ಭೇದಕವಾಗುವಂತೆ ಹೀಯಾಳಿಸಿದನು.

3. ದುಪದನ ಮಾತಿಗೆ ದ್ರೋಣನ ಪ್ರಶ್ನೆತ್ತರವೇನು?

ಉತ್ತರ: ದುಪದನ ಮಾತಿಗೆ ದ್ರೋಣನು ಎಲೋ ಏಳನೇ ನೊಣಕ್ಕೆ ಕಸವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು’ ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯಂತೆ ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ನನ್ನವರೆಗೂ ಉಂಟೆ? ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆವೆಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿದೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಯಾಳಿಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ನೀನು ಬೆಳ್ಳಿವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮೀಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಧರವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

III. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. “ಈಗಳೊಂದಡಕೆಯುಮ್ಲಿ ಕೃಯೋಳಾ”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ‘ವಿಕ್ರಮಾಜುನವಿಜಯಂ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ‘ಕೆಮ್ಮನೆಮೀಸೆಪೋತ್ತನೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದ್ರೋಣನು ತನಗೆ ಬಡತನವುಂಟಾಗಲು ಅಶ್ವತಾಘಮನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೇಶದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುತ್ತಿ ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಗೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಯೋಚಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನು “ನನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಸು, ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಸು. ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದಡಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದ್ರೋಣನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಪರಶುರಾಮನು ಯಾವುದೇ ಮುಚ್ಚಿಮರೆ ಇಲ್ಲದ ತನ್ನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೃಕ್ಷವಾಗಿದೆ.

2. ವಿದ್ಯಾಧನಮೇ ಧನಮಷ್ಟುದು

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ‘ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆಪೋತ್ತನೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದ್ರೋಣನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಪರಶುರಾಮನು “ಎಲ್ಲೆ ದ್ರೋಣನೆ ಈಗ ಇದೊಂದು ಬಿಲ್ಲು ಇದೊಂದು ದಿವ್ಯಾಸ್ತಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಕೊಡಲಿ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನು “ನನಗೆ ವಿದ್ಯಾಧನವೇ ಧನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದಿವ್ಯಾಸ್ತಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳು ಎಂದು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥನವೆ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ದೋಷನು ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ .

3. ‘ಎಂತು ನಾಣೀಗರಪ್ಪರೆ ಮಾನಸರ್ ’

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪಮಹಾ ಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ‘ವಿಕರ್ಮಾಜುಂ ವಿಜಯಂ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ‘ಕೆಮ್ಮನೆಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದೋಷನು ದ್ರುಪದನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ “ಅಣ್ಣಾ ನೀನು ನಾನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ?” ಎನ್ನಲು ದ್ರುಪದನು ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅದೆಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇಯೋ? ರಾಜನಿಗೂ ಬಾಹ್ಯಣಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸ್ವೇಹ? ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಇಷ್ಟ ನಾಚಿಕೆ ಗೆಟ್ಟವರು ಆಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ದೋಷನಿಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ತನ್ನ ಸಹಪಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವೇಹಿತ ಒಬ್ಬ ಬಿಡವನೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ‘ನೀನಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ದೋಷನ ಅಹಂಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

4. ‘ಜಲಕ್ಷನೀಗಳರಚಿದೆಂ ಸಿರಿ ಕಳೆಂಡಪುಟ್ಟಿತೆಂಬುದಂ

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ‘ವಿಕರ್ಮಾಜುಂ ವಿಜಯಂ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ತನ್ನ ಬಳಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲು ಬಂದ ದೋಷನನ್ನು ಕುರಿತು ದ್ರುಪದನು “ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅದೆಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇಯೋ? ರಾಜನಿಗೂ ಬಾಹ್ಯಣಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸ್ವೇಹ? ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಇಷ್ಟ ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟವರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆಯೇ?” ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೋಷನು “ಬಶ್ಯಯಿಸೆಂಬ ಮದವೇರಿದರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ವಕ್ತತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಶ್ಯರ್ವಪು ಕಳ್ಳಿಸೊಡನೆ (ಹಂಡದೊಡನೆ) ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ; ತಿಳಿದೆನು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಶ್ಯಯಿ (ಲಕ್ಷ್ಮಿ) ಮತ್ತು ಕಳ್ಳು (ಅಮೃತ/ಸುರಪಾನ) ಇವರಡೂ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ದೋಷನ ಮೂಲಕ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನು ‘ದುಪದನ ಬಶ್ಯಯಿಸುದಕ್ಕೆ’ ಅನ್ನಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ದೀವಿಗೆ

5. ‘ನೋಳವಿಂಗೆ ಕುಹ್ವೆವರಂ’

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ‘ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆಪ್ಪೊತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ದ್ಯುಪದನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದಾಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ದ್ರೋಣನು ದ್ಯುಪದನನ್ನು ಕುರಿತು “ಎಲೋ ಏಳನೇ, ನೋಣಕ್ಕೆ ಕಸವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು” ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ನನ್ನವರೆಗೂ ಉಂಟೆ? ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆವೆಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರೆ, ಈ ಸಭಾವಲಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಯಾಳಿಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ, ನೀನು ಗಾಬರಿ ಪಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮೀಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಾಧವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಶಪಥ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ‘ನೋಣಕ್ಕೆ ಕಸವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ’ ಎಂಬಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಗುಣ- ನಡತೆ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ

ಅಂತೆಂಬನಾಗೆ ಪಿರಿದುಂ
ಭಾಂತು ದಲೇಂ ದ್ರೋಣನೆಂಬನೇಂ ಪಾವನೆ ಪೇ
ಳಿಂತನೆಗೆ ಕೆಳೆಯನೇ ನೂಂ
ಕಂತಪ್ಪನನರಿಯೆನೆಂದು ಸಭೆಯೊಳ್ಳ ನುಡಿದಂ

* * *

ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳು

ಪಾಠ-01 : ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪುಟ್ಟಪೋರಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ : ಪುಟ್ಟಪೋರಿ ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2. ಪುಟ್ಟಪೋರಿಯ ಅಮೃತಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ : ಪುಟ್ಟಪೋರಿಯ ಅಮೃತಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ.

3. ಯಾರಿಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ ?

ಉತ್ತರ : ಕಮ್ಮಾರ, ನೇಕಾರ, ಕುಂಬಾರ, ಕೇರಿಯ ಮಾರ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟಿಗೆ ವಸಂತಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ.

4. ಪುಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬರಲು ವಸಂತ ಹೆದರಿದನೆ? ಹರಿದ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಕಂಡು ಅವನು ಮರುಗಿದನೆ? ಇವು ಪುಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ.

5. ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ವ್ಯುತಂಬಿ ನಿಂತಿವೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಜ್ಜೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮನದುಂಬಿ ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಡಲು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಮುಗುಳುನಗೆ ಬೀರಿದೆ. ಹೊಳೆಯುವ ರಂಗೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ ರವಿ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈರೀತಿ ‘ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ’ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

* * *

ಪಾಠ-02 : ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್

I ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಎಂದು ನಡೆಯಿತು ?

ಉತ್ತರ : ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಏಪ್ರಿಲ್ 13, 1919 ರಂದು ನಡೆಯಿತು.

2. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಗೆ ಮಣ್ಣ ಯಾವುದರ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ : ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಗೆ ಮಣ್ಣ ‘ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರತೀಕ’ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.

3. ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣೆ ಏನು ?

ಉತ್ತರ : ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣೆ ಹಿಂಗಿದೆ : “ಏಪ್ರಿಲ್-13-1919 ರಂದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಅಹಮತಿಯಾದ ಸುಮಾರು 2000 ಮುಗ್ಗೆ ಹಿಂಡೂ, ಸಿಹಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಮೃಜಿತ ರಕ್ತದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಪಾವನವಾಗಿದೆ”.

4. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ನ ಸಹಚರರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಸಹಚರರು ಸುಲಿದೇವ್, ರಾಜ್‌ಗುರು ಹಾಗು ಭಟಕೇಶ್ವರ ದತ್ತ

5. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಹುತಾತ್ಮನಾದದ್ದು ಯಾವಾಗ ?

ಉತ್ತರ : ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ 23 ಮಾರ್ಚ್ 1931 ರಂದು 23ನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮನಾದನು.

II. ಹೆಚ್ಚಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ಫೆಟನೆ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಫೆಟನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಿಚ್ಚನ್ನು ಹಚ್ಚಿತು.

2. ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ : ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಜನರಲ್ ಡಯರ್.

3. ಗುಂಡಿನ ಮಳೆಗರೆದು ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದ ನಂತರ ಜನರಲ್ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು? ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಉತ್ತರ: ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದ ನಂತರ ಜನರಲ್ ಡಯರ್ “ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುಂಡು ಸಹ ದಂಡವಾಗಲಿಲ್ಲ”.

9. ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಉಟ ಮಾಡದೆ ಉಪವಾಸವಿದ್ದದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಏಪ್ರಿಲ್ 13, 1919ರಂದು ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೆ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣಿನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣೆಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಇನ್ನಷ್ಟನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿದ. ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಫಟನೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಸಹೋದರಿ ರಾತ್ರಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಉಟಕ್ಕೆಬ್ಬಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದು ಮುಖಿ ತಿರುಗಿಸಿದ.

10. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಹಚರರಿಗೆ ಗಲ್ಲು ತಿಕ್ಕೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗಿನ ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಮಣಿನ್ನು ನಿಧಿಯಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಗುಂಟಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜೀಟೆಂಜ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮರಣ ದಂಡನೆಗೆ ಈಡಾದನು.

* * *

ಪಾಠ-03 : ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇರುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಶೋಷಣೆ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆಯೋ ಒಂದು ವರ್ಗವು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗವನು ತುಳಿಯ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ದೋಗ ಇಲ್ಲವೋ ಎಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಫಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ, ಮನೆ, ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುವ ಭೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

2. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಹತ್ವವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ವಿಸರ್ವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಇರುವ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಇರುವುದಾದರು ಜನರಿಗೆ ಜೀವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂತೋಷಾನ್ವೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಮಾನವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಗಳ ತತ್ವದಿಂದ ಅನುಗಮನ ಮಾಡಿದ ತತ್ವ.

3. ಅಂದವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಇಂದ್ರಿಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಅಂದವಾದ ಅಕ್ಷರ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬರವಣಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಯುವಕರ ಮತ್ತು ವರ್ಕೆಲರ ಮುತ್ತು ಪ್ರೋಣಿಸಿದಂತಿದ್ದ ಸುಂದರ ಬರವಣಿಗೆ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಪಶ್ಚಾತ್ಯಾಪವೂ ಆಯಿತು. ಕೆಷ್ಟ ಅಕ್ಷರದ ಬರವಣಿಗೆ ಅಪ್ರೋಣ ಶಿಕ್ಷಣದ ಚಿಹ್ನೆ ಎಂದು ಅರಿತರು. ಅವರ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರವಣಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯ ಅಂಶವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕ ಯುವತೀಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4. ‘ಅನೊಟು ದಿಸ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಕೃತಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು ?

ಉತ್ತರ : ‘ಅನೊಟು ದಿಸ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಕೃತಿಯು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೇರೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಣಾಯಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದುದು ‘ಅನೋಟು ದಿಸ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಪ್ರಸ್ತುತ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರ್ವೋಚಿದಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಕೊಡ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರ ಒಳ್ಳೆಯದರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಡಗಿದೆ. ವಕೀಲನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜೆಲೆಯೇ ಕೌರಿಕನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಶ್ರಮಜೀವಿಯ ಜೀವನ ಉಳಿವವನ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾ ಕಸಬುಗಾರನ ಜೀವನವೇ ಯೋಗ್ಯ ಜೀವನ ಎಂದು ‘ಅನೋಟು ದಿಸ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಗ್ರಂಥದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರಿತರು.

5. ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಉತ್ತರ: ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರು ವಿಷಯಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ತನಕ ಅವರ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಲಾರದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಆಫಾತವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಗೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ; ಜಗತ್ತಿನ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ.

6. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಿಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

ಉತ್ತರ: ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾಯೋಣನ್ನುಖಿರಾಗಿ ವೇದಾಂತದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಸಾರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತ ಪಾಂತ್ರೇಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ. ಅನಂತರ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ತೃಪ್ತಿಯಾದರೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಪಾಠ-04 : ವಚನಗಳು

ಕವಯತ್ರಿ ಪರಿಚಯ:

ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ಕಾಲ 1160 ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಮರ ತಾಲೂಕಿನ ಉಡು ತಡೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿವಶರಣೆ. ಕೃತಿಗಳು ಯೋಗಾಂಗ ಶ್ರಿವಿಧಿ, ಸೃಷ್ಟಿವಚನ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಗೋಪ್ಯ ಅಂಕಿತನಾಮ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುಂನ

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುಂನ ದೇವ

2. ಅರಿಯದವರೊಡನೆ ಸಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಅಕ್ಷ ಮಹಾದೇವ ಶಿವಶರಣೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಅರಿಯದವರೊಡನೆ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲ್ಲಹೊಯ್ದು ಕೀಡಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಬಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಯಾವುದನ್ನು ಹಾನಿ ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಹಾನಿ ಎಂದು ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ.

ಪಾಠ-05 : ನಾನು ಪ್ರಾಸ ಬಿಟ್ಟೆ ಕತೆ

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪ್ರೇಗಳ ತಮ್ಮನ ನೂಲು ಮದುವೆಯ ದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರೇಗಳ ತಮ್ಮನ ನೂಲು ಮದುವೆಯ ದಿನ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಲಡ್ಡಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಂಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಡಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೀರೋಂದು ಕಡೆ ಸೇವಿಗೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿದ್ದರು. ಜೋಳದ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಗಳ ಕೋಲಾಹಲದಂತೆ ಚಪ್ಪರವಲ್ಲಾ ಗಡ್ಡಲ.

2. ಹಾಡು ಕಿವಿಗೆ ಬಿಡ್ಡಾಗ ಪ್ರೇಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರು?

ಉತ್ತರ: ಚಪ್ಪರದ ಗಡ್ಡಲ ಮಧ್ಯ ಕುಗಿದ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರೇಗಳಿಗೆ ಏನಾಯಿತೋ ಏನು ತೋಚಿತೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಚಪ್ಪರದ ಗವುಜು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋದವರು ಅಭಾಸದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಡಿದರು, ಬರೆಯತೊಡಗಿದರು. ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ನಾಟಕವನ್ನು ಇಂತ್ರಿನೊಳಗೆ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದರು.

3. ಪ್ರೇಗಳು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಯಕ್ಕಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರೇಗಳು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಯಕ್ಕಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರು ಮಕರಾಷನ ಕಾಳಗ.

4. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ನವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಯಾವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಓದಿಕೊಂಡರು ?

ಉತ್ತರ: ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ರವರು ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಶನಾದಿಂದಲೂ, ಭಂಧೋಂಬುಧಿಯಿಂದಲೂ 1889ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳು ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯತಃ ಭಂದೋ ಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಶಬರ ಶಂಕರವಿಲಾಸವೇ, ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಓದಿದರು.

5. “ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ”ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: “ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ”ವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ತುಳುನಾಡಿನ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಕ್ಕಾನ ಕವಿಯಾದ ಮೂಲ್ಯಿಯ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭುರವರು.

6. ಮುದ್ದಣ ಕವಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು ?

ಉತ್ತರ: ಲೇಖಕರು 1899ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಸ್ಪಿಯರ್ “ಷೈಲ್ ನ್ಯೇಟ್” ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಕದಿಂದ ಕೆಲವು ನೋಟಗಳನ್ನು ವೃತ್ತ-ಕಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಶಗೊಳಿಸಿ, ಅವನ್ನು ಶ್ರೀನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

7. ಪ್ರಾಸ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಪೈಗಳು ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದರು ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಾಸ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಲೇಖಕರು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರರ ಅಯಿ ಭುವನ ಮನೋ ಮೋಹಿನಿ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗುವ “ಭಾರತಲಕ್ಷ್ಮೀ” ಎಂಬ ಬಂಗಾಳಿ ಗೀತವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದರು. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರರ ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯ ವಿದಾಯ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು, ಶೇಖ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಕ್ಖಾಲರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಹಮ್ಮಾರಾ ಎಂಬ ಉದ್ದ್ರಿತವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದರು.

ಪಾಠ-06 : ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ:

ಡಾ. ಬನ್ನಂಜಿ ಗೋವಿಂದಾ ಚಾಯ್ ಇವರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1936 ಅಗಸ್ಟ್ 3 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಕೃತಿಗಳು ಭಗವಂತನ ನಲ್ಲುಡಿ, ಭಾಣಭಟ್ಟನ ಕಾದಂಬರಿ, ಮುಗಿಲ ಮಾತು, ಹೇಳದೆ ಉಳಿದದ್ದು, ನೆನಪಾದಳು ತಕುಂತಲೆ, ಮತ್ತೆ ರಾಮನ ಕತೆ, ಮಹಾಶ್ವರೀ ಆವೆಯ ಮಣಿನ ಆಟದ ಬಂಡಿ ಖರಗಳ ಹಣಿಗೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕನಾಫಿಕೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಅಂತ್ಯ ಗ್ರಂಥ: ಕಾದಂಬರಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಯಾರಿಗೆ ಗುರುವಾಣ ಹೊರೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಮೂಲ್ಯರ ಕೀರಿಗೆ ಹೊರೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ

2. ಯಾರ ಕೀರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ: ರಾಜರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಉಪದೇಶ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ

3. ದುಡ್ಡಿನ ಪತ್ಯ ಅಡರಿದವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ದುಡ್ಡಿನ ಪತ್ಯ ಅಡರಿದವರಿಗೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಖ್ಯಾಕರಣ ಭಾಗ

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

ನೋಳವಿಂಗೆ ಕುಪ್ಪೆ ವರಮೆಂಬಪೂಲಾಂಬರಮುಂಟೆ ನಿನ್ನ ದೊಂಡಳವು?

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಾದೃಶ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ಅದು 'ಉಪಮಾಲಂಕಾರ'

ಉಪಮೇಯ : ದುಪದನ ಅಳವು (ಯೋಗ್ಯತೆ / ಪರಾಕ್ರಮ)

ಉಪಮಾನ : ಕುಪ್ಪೆಯನ್ನೇ ಶೈಷ್ಫಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನೋಳ (ನೋಣ)

ಉಪಮಾವಾಚಕ : ಪೂರ್ವ

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾಗಿರುವ ದುಪದನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುಪ್ಪೆಯನ್ನೇ ಶೈಷ್ಫಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನೋಳ (ನೋಣ)ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

"ಮಾರಿ ಗೊತಣವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು"

ಅಲಂಕಾರ : ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಉಪಮೇಯ : ಭಾರತಯುದ್ಧ

ಉಪಮಾನ : ಮಾರಿಯಜಿತಣ

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾಗಿರುವ ಭಾರತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೂ ಉಪಮಾನವಾರಿರುವ ಮಾರಿಯ ಜಿತಣಕ್ಕೂ ಅಭೇದ ಕಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಸಂಧಿಗಳು – 1. ತೋಪಸಂಧಿ 2. ಆಗಮಸಂಧಿ 3. ಆದೇಶಸಂಧಿ.

1. ತೋಪಸಂಧಿ = ಉರೂರು, ಬಲ್ಲಿನೆಂದು, ಮಾತಂತ್ರ, ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿ

2. ಆಗಮಸಂಧಿ = ಕೈಯನ್ನು, ಮಳೆಯಿಂದ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮರವನ್ನು, ಮಗುವಿಗೆ.

3. ಆದೇಶಸಂಧಿ = ಮಳೆಗಾಲ, ಮೃದೋರು, ಬೆಂಬತ್ತು, ಕಡುವಳ್ಳು, ಮೆಲ್ಲಾತು. ತಲೆಗಡರಿ, ಹಾಲುಗಡಲುಲ.

4. ಸರ್ವಣ ದೀಘ ಸಂಧಿ = ಮಹಾತ್ಮ, ಗಿರಿಶ, ಸುರಾಸುರ, ವದ್ವಾಪೇತ, ಗುರೂಪದೇಶ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ.

2. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ವರ ಮತ್ತು ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರ ಸಂಧಿಗಳು : 1. ಸವಣದೀಪ್ತಸಂಧಿ 2. ಗುಣಸಂಧಿ 3. ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ 4. ಯಣಿಂಧಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿಗಳು : 1. ಜಸ್ತಸಂಧಿ 2. ಶ್ವಾಸಂಧಿ 3. ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ

3. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

ಸುರಾಸುರ, ಬಲ್ಲನೆಂದು, ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಮಳೆಗಾಲ, ಅಷ್ಟೇಶಯ, ವೇದಿಯಲ್ಲಿ.

ಸುರ + ಅಸುರ = ಸುರಾಸುರ - ಸವಣದೀಪ್ತಸಂಧಿ

ಬಲ್ಲನು + ಎಂದು = ಬಲ್ಲನೆಂದು-ಲೋಪಸಂಧಿ

ಸೂರ್ಯ + ಉದಯ = ಸೂರ್ಯೋದಯ-ಗುಣಸಂಧಿ

ಮಳೆ + ಕಾಲ = ಮಳೆಗಾಲ-ಆದೇಶಸಂಧಿ

ಅಷ್ಟ+ ಇಶಯ = ಅಷ್ಟೇಶಯ-ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ

ವೇದಿ + ಅಲ್ಲಿ = ವೇದಿಯಲ್ಲಿ - ಆಗಮಸಂಧಿ

ಅ) ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿರುವ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ನಮೋನಮೋ : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ :: ಧೀರಶೂರ : ಜೋಡುನುಡಿ

2. ಲೋಪಸಂಧಿ : ಸ್ವರಸಂಧಿ :: ಆದೇಶಸಂಧಿ : ವ್ಯಂಜನಸಂಧಿ

3. ಕಟ್ಟಿಕಡೆಗೆ : ಕಡೆಗೆಕಡೆಗೆ :: ಮೂರ್ತಮೊದಲು : ಮೊದಲುಮೊದಲು

4. ಶರಜ್ಞಂದ್ರ : ಶ್ವಾಸಂಧಿ :: ದಿಗಂತ : ಜಸ್ತಸಂಧಿ

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ, ಜಾಗವನ್ನು, ಅತ್ಯಾದರ, ವಾಚನಾಲಯ, ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಓಣಿಯಲ್ಲಿ

ಒಮ್ಮೆ + ಒಮ್ಮೆ = ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ - ಲೋಪಸಂಧಿ

ಜಾಗ + ಅನ್ನ = ಜಾಗವನ್ನು - ಆಗಮಸಂಧಿ

ಅತಿ + ಆದರ = ಅತ್ಯಾದರ - ಯಣಿಂಧಿ

ವಾಚನ + ಆಲಯ = ವಾವಚನಾಲಯ - ಸವಣದೀಪ್ತಸಂಧಿ

ಸಂಗ್ರಹ + ಆಲಯ = ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ - ಸವಣದೀಪ್ತಸಂಧಿ

ಓಣಿ + ಅಲ್ಲಿ = ಓಣಿಯಲ್ಲಿ - ಆಗಮಸಂಧಿ

ತತ್ವವ - ತಥ್ವವ ಪದಗಳು

ಚೀರ>ಸೀರೆ, ತವಸಿ>ತಪಸ್ಸಿ, ದಿಟ್ಟ>ದೃಷ್ಟಿ, ಸಂದೇಹ> ಸಂದೇಹ, ಕೋಚಿಲಾ > ಕೋಗಿಲೆ, ವ್ಯಯ > ಬೀಯ,

ವ್ಯಾಪಾರಿ > ಬೇಹಾರಿ, ಪ್ರಸಾದ > ಹಸಾದ, ವಂಧ್ಯ > ಬಂಜೆ, ಪ್ರತೀಹಾರಿ > ಪಡೆಯರ, ಬಣಿ > ವಣ, ಬ್ರಹ್ಮ>

ಬೊಮ್ಮೆ, ಯುಗ>ಜುಗ, ಚಂದ್ರ> ಚಂದೀರ, ಅಂಗಳ> ಅಂಕಣ, ಸನಿಯ> ಸಮೀಪ, ಚೂತ> ಜೂಜು, ವಂಧ್ಯ>

ಬಂಜೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥರ>ಬಿಜ್ಮೋದರ, ವೈಶಾಖ> ಬೇಸಗೆ, ಕುತಾರ > ಕೊಡಲಿ, ಪಾದುಕಾ> ಹಾವುಗೆ, ಅರ್ಕ > ಎಕ್ಕ,

೨. ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣವಿಂಗಡಿಸಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ತಳಿಸಿ.

ವನ್ನು | ಹೇಳ್ತೇ | ಕಣ್ಣ | ಚಿತ್ತ |

ಗ್ಲಾನಿ | ಯಾವ್ಯಾದು | ಮನಕೆ | ಕುಂತೀ |

ಸೂನು | ಗಳಬೆಸ | ಕೈಸಿ | ಕೊಂಬುದು | ಸೇರೆ | ದೇನಿಸೆ | ಗೆ

ಭಂದಸ್ಸು - ಭಾಮಿನಿಪಟ್ಟಿದಿ

೩. ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇ ಇ ಇ ಇ

- ಉವ್ವಿಯೋಳ್ | ಕೊಸಲ್ತೇ | ಪಡೆದಕುವ | ರಂರಾಮಾ

ನೋವನೇ | ಏರನಾ | ತನಯಜ್ಞ್ | ತುರಗಮಿದು |

- ನಿವಾರಿಸ | ಲಾಪರಾ | ರಾದೊಡಂ | ತಡೆಯಲೆಂ | ದಿದ್ರಿಲೇ | ವಿನವನೋ | ದಿ

ಭಂದಸ್ಸು : ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಟಿದಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ ಅ ಅ =೧೨
ಅಂತೆಂ | ಚಣಗೆ | ಘಂಡುಂ |

ಅ ಅ ಅ ಅ ಅ =೧೦
ಖ್ರಾಂತುಡ್ | ತೇಂದ್ರೋ | ಸಂಸಂಭ | ಸೇಂಷಾ | ವಂಸೆಚೇ |

ಭಂದಸ್ಸು - ಕಂದಪದ್ಯ

ನ ಇ ಭ ಇ ಇ ಇ ರ
ಪಳನ್ನೂ | ಶರಿಂಗೆ | ಶಾಷ್ಟ್ರಪ | ಶರಂಬ | ಶಾಲಾಂಬ | ಶರ್ಮಂಟೆ | ಶಸ್ಥದ್ರೋ
ಭಂದಸ್ಸು - ಚಂಪಕಮಾಲಾವೃತ್ತು

ವ್ಯವಹಾರಿಕ/ ಮನವಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಕ ವಿಶೇಷಣೆ

ಇಂದ, ಗೆ, ಸಂಚೋಧನೆ, ವಿಷಯ-01

ಪತ್ರದ ಒಡಲು, ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ,-02

ವಂದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ, ಇಂತಿ, ಸ್ಥಳ, ದಿನಾಂಕ,-01

ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ, ಪದಬಳಕೆ, ವಿನ್ಯಾಸ,-01

ಒಟ್ಟು ಅಂಕ-05

ಮಾದರಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ

ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ-ಕನ್ನಡ ನಿಖಂಟುವಿನ ಹತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ.

ಇವರಿಂದ-

ಪ್ರಮೀಳೆ,

ದಿನಾಂಕ : 28/04/2024

ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ

ಸ್ಥಳ : ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ

ಅಶೋಕನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಇವರಿಗೆ,

ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು,

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟನೆಯಾದ-ಕನ್ನಡ ನಿಖಂಟು ವಿನ ಹತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ನಿಖಂಟಿನ ಹತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ದಯವಾಡಿ ಹತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಏ.ಪಿ.ಪಿ. ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮುಂಗಡ ರೂಪವಾಗಿ ಈ ಪತ್ರದ ಜೊತೆ ಇರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಇಂತಿ ತಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ

ಸಹಿ.....

ಪ್ರಮೀಳೆ

ಗಾದೆ ಮಾತು

ಗಾದೆಗಳ ಅಂಕ ವಿವರಣೆ

ಮಹಾತ್ಮದ ವಿವರಣೆ ಗಾದೆಯ - 1

ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ - 1

ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ - 1

ಗಾದೆ ಮಾತು

ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ : ‘ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಿಗೆ’ ದೂರದಿಂದ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಲುವ ವಸ್ತುಗಳು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಪ್ಪು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗಲೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಕಲ್ಲು - ಮುಖುಗಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುವುದು. ಮೇಲ್ಮೈಟಿಕ್ ತುಂಬಿ ಅಂದವೇ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಂಬಬಾರದು. ಅಂದರೆ ಈ ಗಾದೆಯ ಒಳ ಮರ್ಮವೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವರು ನೋಡಲು ಒಳ್ಳೆಯವರ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಳುಕುಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಲುವುದು ಸುಂದರವಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಗಮನಿಸಿದಾಗಲೇ ಕಂಡುಬರುವುದು. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ನುಣ್ಣಿಗೆ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗಲೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕಲ್ಲು, ಮುಖು ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಗೊಂದಲದಂತೆ ಕಾಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಗುವುದು. ಕಾಣದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹజ.

ಅಗತಾನೆ ಪರಿಚಯವಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥಸಹಿತ ಗಾದೆಗಳು 26. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಮನಸ್ಸು ಇರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಹಾತ್ಮ ಪ್ರಬಂಧ

ಪ್ರಬಂಧ ಹೀರಿಕೆ : ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಹಾತ್ಮ ಪ್ರಬಂಧ ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ

ಎವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಳಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಾಗಿವೆ. ಬಡವರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತರ ವಿರೀದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಎರವಲು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯ ಎರಡು ದೇವಾಲಯಗಳಾಗಿವೆ. ನಿಗೂಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕಿನಡೆಗೆ

ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ. ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಮಶೋಲಿತ ಆಹಾರದ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ, ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಲೋಭನೆಯಿಂದ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಬಂಧ ಇದಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗಿಂತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಡಾ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತಕರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ತುಂಬಾ ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ! ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆಯು ತರಗತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಮ ಓದುವ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಜ್ಞಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇತಿಹಾಸದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿತರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ.

ಮನುವು ತನ್ನ ಹೆತ್ತವರಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉದುಗೊರೆ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿವಿಷನ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ

ವಿಭಕ್ತಿ	ಕಾರಕ	ಪ್ರಶ್ನೆಯ	ಕನ್ನಡ - ಹಳೆಕನ್ನಡ
ಪ್ರಧಾನ	ಕರ್ತೃ	ಉ	ಮ್ಹಾ
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಕರ್ಮ	ಅನ್ನ	ಅಮ್ರ
ತೃತೀಯಾ	ಕರೆಣ	ಇಂದ	ಇಮ್ರ
ಚತುರ್ಥಿ	ಸಂಪ್ರದಾನ	ಗೆ.ಇಗೆ.ಕ್ಕೆ.	ಕೆ
ಪಂಚಮೀ	ಅಪದಾನ	ದೆಸೆಯಿಂದ	ಅತ್ತಣಿಂ
ಷಟ್ತಮೀ	ಸಂಬಂಧ	ಅ	ಅ
ಸಪ್ತಮೀ	ಅಧಿಕರಣ	ಅಲ್ಲಿ	ಒಳ್ಳೆ

ಶಿಖಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

- 1) ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ . 2) ಅರ್ಥ ವಿರಾಮ ; 3) ಅಲ್ಟ ವಿರಾಮ. 4) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ?
- 5) ಭಾವಸೂಚಕ ! 6) ಉದ್ದರಣ ಚಿಹ್ನೆ “ ” 7) ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ ‘ ’
- 8) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ () 9) ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ :

A

CCE RF/PF/ NSR & NSPR

Revised Full Syllabus

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಶಗಳ ಮಂಡಳಿ,
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU - 560 003

ಮಾರ್ಚ್ / ಏಪ್ರಿಲ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2024 EXAMINATION - 1

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **01-K**

CODE NO. : **01-K**

ವಿಷಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಕನ್ನಡ

Subject : First Language — KANNADA

ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.

Regular Fresh / Private Fresh / NSR / NSPR

ದಿನಾಂಕ 25. 03. 2024]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

Date : 25. 03. 2024]

[Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ		ಅಂಕಗಳು
I.	ಬಹು-ಆಯ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಳ್ಕರದೊಂದಿಗಿನ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕ 1 ಅಂಕ 1. ಕನ್ನಡ ವಣಿಕಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಎ) ೧೫ (ಬಿ) ೧೨ (ಬಿ) ೧೩ (ಡಿ) ೧೦ ಉತ್ತರ (ಎ) ೧೦	$6 \times 1 = 6$

01-K

	ಷ್ಟೂನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ				ಅಂಕಗಳು
2.	ವಾಗ್ನೇವಿ ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ				
	ಎ ಆದೇಶ ಸಂಧಿ	ಬಿ ಜತ್ತು ಸಂಧಿ			
	ಸಿ ಶೃಂತಿ ಸಂಧಿ	ಡಿ ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ			
	ಉತ್ತರ ಬಿ ಜತ್ತು ಸಂಧಿ				
3.	ತೃತೀಯ ವೀಭಕ್ತಿಯ ಕಾರಕಾರ್ಥ				
	ಎ ಕರಣಾರ್ಥ	ಬಿ ಕರ್ಮಾರ್ಥ			
	ಸಿ ಸಂಪ್ರದಾನ	ಡಿ ಸಂಬಂಧ			
	ಉತ್ತರ ಎ ಕರಣಾರ್ಥ				
4.	ಅನೇಕ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿನವಾಗಿದ್ದಾಗ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಮುಗಿದಾಗಲೇಲ್ಲ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುವುದು				
	ಎ ಉದ್ದರಣ	ಬಿ ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಯನ			
	ಸಿ ಅರ್ಥವಿರಾಮ	ಡಿ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ			
	ಉತ್ತರ ಸಿ ಅರ್ಥವಿರಾಮ				
5	ಕೊರೆತ ಪದ ಈ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ				
	■■ ಕೃದಂತನಾಮ	■■ ಕೃದಂತಭಾವನಾಮ			
	■■ ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ	■■ ತದ್ವಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ			
	ಉತ್ತರ ■■ ಕೃದಂತಭಾವನಾಮ				
6	ಕೆಣ್ಣರೆ ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ				
	■■ ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ	■■ ಕರ್ಮಾರ್ಥಾರಯ ಸಮಾಸ			
	■■ ಶ್ರೀಯಾ ಸಮಾಸ	■■ ಗಮಕ ಸಮಾಸ			
	ಉತ್ತರ ■■ ಶ್ರೀಯಾ ಸಮಾಸ				

	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
II.	<p>ಸಂಬಂಧಿತ ಬರೆಯುವುದು ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕ 1 ಅಂಕ</p> <p>7. ಹಲವು : ಪರಿಮಾಣಾವಾಚಕ :: ತೆಂಕಣ :..... ಉತ್ತರ ದಿಗ್ಬಾಚಕ</p> <p>8. ಕೋಕಿಲಾ : ಕೋಗಿಲೆ : ವರ್ಣ :..... ಉತ್ತರ ಬಣ್ಣ</p> <p>9. ಜನಕಾ : ಜನಕ್ಕೆ : ಇಸವಾಸ :..... ಉತ್ತರ ವಿಶ್ವಾಸ</p> <p>10. ಕನೆಮೊಸರು : ಜೋಡುನುಡಿ :: ಸಾಕುಸಾಕು :..... ಉತ್ತರ ದ್ವಿರೂಪ</p>	4 × 1 = 4
III.	<p>ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕ 1 ಅಂಕ</p> <p>11. ಆಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡು ಬರುವ ಒಣಿ ಯಾವುದು ? ಉತ್ತರ :</p> <p>ಆಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡು ಬರುವ ಒಣಿ ಕೇರಿಂಗ್ ಕ್ರಾಸ್</p> <p>12. ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ? ಉತ್ತರ :</p> <p>ಬೆಳ್ಳೊಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.</p> <p>13. ಏಷ್ಟು ಖಿಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದು ? ಉತ್ತರ :</p> <p>ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ಬಳಿಯ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಉತ್ತಾದಿಸಿದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರವು ಏಷ್ಟು ಖಿಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.</p> <p>14. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದನು ? ಉತ್ತರ :</p> <p>ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ದೇವಗುರು, ದೀಜರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆದನು.</p> <p>15. ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ನಾವರು ಯಾವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?</p>	7 × 1 = 7

01-K

	ಷ್ಟಾನುಸೂಕಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಉತ್ತರ : ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ತಿವರುದೃಷ್ಟಿನವರು ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬದುಕೆಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.</p>	
16.	ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಹೇಗೆ ಕಂಡಿದೆ ? ಉತ್ತರ : ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಹೊಸ ಪಚ್ಚೆಯ ಜಮಿಖಾನೆಯಂತೆ ಕಂಡಿದೆ	
17.	‘ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ’ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಯಾರು ಉತ್ತರ : ‘ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ’ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಮೂಲ್ಯೆಯ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು.	
IV.	ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದು (ಉತ್ತರದ ಅಂಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸರಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕಗಳು): 18. ಓಟಿಗೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಉತ್ತರ : ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಅವರು ಲಂಡನ್‌ನ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿಯ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಓಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಓಟಿಗೆಯಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಪುಚ್ಚವಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಟ್ಟ ವಧಿ ಓಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದನ್ನು ಮನಗಾಣಿಕುಹುದು. ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಓಟಿಗೆಯಲ್ಲವೇ ? ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಾಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಓಟಿಗೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.	10 × 2 = 20
19.	ನೆಹರೂ ಅವರು ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಾವುವು ? ಉತ್ತರ : “ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲಾರದವರಂಬ ದೂಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೂರತಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕಡೆಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು ತಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯೋಣ” ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದಂದು ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ.	

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
20.	<p>ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ? ತಿಳಿಸಿ. ಉತ್ತರ : ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು “ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು. ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸೂತ್ರಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಆಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಅವರು ಬಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಕಾನಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಚೇಂದ್ರ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.</p>	
21.	<p>ಮಹಿಳೆಯ ಆರ್ಥನಾದ ಕೇಳಿ ರಾಹಿಲನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾವುವು?</p> <p>ಉತ್ತರ : ಮಹಿಳೆಯ ಆರ್ಥನಾದ ಕೇಳಿದ ರಾಹಿಲನ ಮನದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಿಳೆಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾಳೆ ? ಆ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ ? ತಾನೀಗ ಈ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದು ? ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಕ್ಸೋಟಿಟ್ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದವು.</p>	
22.	<p>ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಾನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?</p> <p>ಉತ್ತರ : ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೇಳು, ಜಾತಿ-ಮತ, ಧರ್ಮ-ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಂತೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ, ಇವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಂತೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಾದರೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಾನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.</p>	

01-K

ಅಂಕಗಳು	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	
23.	<p>ಕೃಷ್ಣನು ಕೌರವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಂಡನು ಎಂದು ಕರ್ಣ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಉತ್ತರ</p> <p>ಕೃಷ್ಣನು ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡಿದಾಗ ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ಏನನ್ನೂ ಉತ್ತರಿಸದ ಕರ್ಣ ನಂತರ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಿಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸೀರಿಗೆ ಸೋಲುವವನಲ್ಲ, ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಪಾಂಡವರ ಶಿರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದೊಷ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೌರವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಂಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.</p>	
24.	<p>ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೂರಕರ್ಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ? ಉತ್ತರ</p> <p>ದೇಶದ ಮತ್ತು ಇಡೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾಯೋರ್ನಿಸ್ತುವಿರಾಗಬೇಕು. ವೇದಾಂತದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಮನಗೂ ಸಾರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆನಂತರ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಅಲ್ಪವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೂ ನೀವು ಒಂದು ಮಹಾ ಆರ್ಥಕಾಗಿ ಬಾಳಿ ದುಡಿದು ಮಡಿದಿರಿ ಎಂಬ ತೃಪ್ತಿ ದೂರವುದೆಂದು ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.</p>	
25.	<p>ಭಗತೋಸಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಅಮರನಾದನು? ಉತ್ತರ</p> <p>ಭಗತೋಸಿಂಗ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರಭಾವಿಯನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದನು. ಇಂಡಿಲಾಬ್ ಜಿಂಡಾಬಾದ್ ಎಂಬ ಫೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂಸ್ಕರ ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನೇ ಅರ್ಜಿಸಿ ಮರಣ ದಂಡನೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿದ ಭಗತೋಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನದಿಂದ ಅಮರನಾದನು.</p>	
26.	<p>ಪರಂತ ಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ? ಉತ್ತರ</p>	

	ಷ್ಟಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಉತ್ತರ : ಒಡೆಯನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಮೃತುಂಬಿ ನಿಂತಿವೆ. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ರಕ್ಷಣಿಚಿಕ್ಕ ಸ್ವಭಂದವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮನದುಂಬಿ ಹಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಡಲು ಉಕ್ಕ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ವಸಂತನ ಆಗಮನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯು ಸಂಭ್ರಮಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.</p>	
27.	<p>ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬ್ರಹ್ಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು?</p> <p>ಉತ್ತರ : ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಕಲು ಕುಡಿ ಎಂಬ ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಗಿಡದ ಎಳೆಯ ಕುಡಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಣಗಿಸಿ ದಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತೇವಿರಿಸಿ ನಂತರ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿದಾಗ ಹತ್ತಿಯಂತೆ ಹೀರಿಕೊಂಡು ದೀಪ ಉರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಿತ್ಯ ಆರತಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಗಸಂಹಿಗೆ ಮರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಉಂಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದೀಪಾವಳಿ ಕಾತೀಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜವಾರಿ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ದೀಪಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬ್ರಹ್ಮಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.</p>	
V.	<p>ಕವಿಗಳ / ಸಾಹಿತಿಗಳ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬಿರುದು / ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು : ■</p> <p style="text-align: right;">ಜನ್ಮಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಕೃತಿ, ಬಿರುದು / ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು, ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು</p>	2 × 3 = 6
28.	<p>ಸಾರಾ ಅಭಿಬೃದ್ಧರ್ : ಉತ್ತರ ■</p>	1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು

	ಷ್ಟಾನುಸೂಕ್ತ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
29.	<p>ಲೇಖಿಕ ಸಾರಾ ಅಭಾಬಕ್ತರ್ ಅವರು ಸಾ.ಶ. ಇಂಡಿಯಾನ್ ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಸಹನಾ, ಕದನ ವಿರಾಮ, ವಜ್ರಗಳು, ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು, ತಳ ಒಡೆದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ - ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ಖೆಡ್ಡಾ, ಅಧರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು, ಪರ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ 'ನೃಪತುಂಗ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.</p> <p>ಕುವೆಂಪು:</p> <p>ಉತ್ತರ:</p> <p>'ಕುವೆಂಪು' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕುಪ್ಪೆ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದ ಕುಪ್ಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾ.ಶ. ಇಂಡಿಯಾನ್ ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು 'ಕೊಳಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಪ್ರೇಮಕಾಶೀರ, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ' - ಕವನಸಂಕಲನಗಳು, 'ನನ್ನ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಸಂನಾಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು' - ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು. ಕಾನೂರು ಹಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು - ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ತಪ್ಪೋನಂದನ, ರಸೋಬ್ಬೇಸಃ - ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನಗಳು. ಅಮಲನ ಕಥೆ, ಮೋಡಣಣ ತಮ್ಮ, ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿಚೋಗಿ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳು. ಜಲಗಾರ, ಯಮನ ಸೋಲು, ಬೆರಳ್ಳಿ ಕೊರಳ್ಳಿ - ನಾಟಕಗಳು, ಸೆನಟಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ - ಆತ್ಮಕಥನ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣದರ್ಶನಂ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವೀ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.</p>	

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
VI.	<p style="text-align: center;">ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗಿಸಿ, ಭಂದಸ್ಸನ್ನ ಹೆಸರಿಸುವುದು :</p> <p style="text-align: center;">ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದು</p> <p style="text-align: center;">ಗಣ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು</p> <p style="text-align: center;">ಭಂದಸ್ಸನ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವುದು</p> <p style="text-align: right;">ಒಟ್ಟು</p>	$1 \times 3 = 3$ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು
30.	<p>ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವುದು ನಂದನದೊಳ್ಳ ವನವಾಸಿದೇಶದೊಳ್ಳ</p> <p style="text-align: center;"><u>ಭ</u> <u>ಪ</u> <u>ರ</u> <u>ಂ</u> <u>ನ</u> <u>ಂ</u> <u>ಭ</u> <u>ಪ</u> <u>ಭ</u> <u>ಪ</u> <u>ರ</u> <u>ಂ</u> <u>ಲ</u> + <u>ಗು</u></p> <p>ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವುದು ನಂದನದೊಳ್ಳ ವನವಾಸಿ ದೇಶದೊಳ್ಳ</p> <p>ಭಂದಸ್ಸ : ಇದು ಅಕ್ಷರಗಣ ಭಂದಸ್ಸನ ಉತ್ತಲಮಾಲಾ ವೃತ್ತದ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ.</p>	
VII.	<p>ಅಲಂಕಾರವನ್ನ ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುವುದು:</p> <p style="text-align: center;">ಅಲಂಕಾರವನ್ನ ಹೆಸರಿಸುವುದು</p> <p style="text-align: center;">ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯುವುದು</p> <p style="text-align: center;">ಅಂಶಗಳನ್ನ ಗುರುತಿಸಿ, ಸಮನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p style="text-align: right;">ಒಟ್ಟು</p>	$1 \times 3 = 3$ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು
31.	<p>“ಮನೋರಮೆಯ ಹಣ ಬಾಲಚಂದ್ರನಂತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು.”</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಅಲಂಕಾರದ ಹೆಸರು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ</p> <p>ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಇರುವ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನ ಹೇಳುವುದೇ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.</p> <p>ಸಮನ್ವಯ : ಉಪಮೇಯ : ಮನೋರಮೆಯ ಹಣ</p> <p>ಉಪಮಾನ : ಬಾಲಚಂದ್ರ,</p> <p>ಉಪಮಾವಾಚಕ : ಅಂತೆ</p> <p>ಸಮಾನಧರ್ಮ : ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವುದು</p> <p>ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಮನೋರಮೆಯ ಹಣೆಯನ್ನ “ಬಾಲಚಂದ್ರ” ನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ‘ಅಂತೆ’ ಎಂಬ ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದವಿದ್ದು, ‘ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವುದು’ ಎಂಬ ಸಮಾನಧರ್ಮ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ (ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಪರಮಾಲಂಕಾರದ) ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ.</p>	

01-K

		ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
VIII.	ಗಾದೆಯನ್ನು ವಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು:	ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದ ವಿವರಣೆ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ-ಪದಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು	1 × 3 = 3
32.	ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೋಷ್ಟೆಗೆ ನಿಮಿಷ. ಅಧಿಕಾ ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿಗೇಡು.	1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು	
IX.	ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯುವುದು :	ಕರ್ತೃ, ಆಕರ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾದ ಹೆಸರು ಸಂದರ್ಭದ ವಿವರಣೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ ಒಟ್ಟು	6 × 3 = 18
33.	“ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ತಲೆ ನೆರೆಯದೆ ಬರುವ ಮುಖ್ಯ.” ಉತ್ತರ : ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ : ಶುಕನಾಸನು ಯುವರಾಜನಾದ ಚಂದ್ರಾಪೀಡನಿಗೆ ಆತ್ಮಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಮ್ಯವಾದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂಬುದು ನೀರಿಲ್ಲದ ಮೀರ, ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆಯದೆ ಬರುವ ಗುರುತ್ವ, ಬೆಳೆಬಾಳುವ ಕೆವಿಯೋಲೇ, ವಂಚು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕು, ಉದ್ದೇಗ ಬರಿಸದ ಜಾಗರಣ ಎಂದು ಗುರೂಪದೇಶದ ಮಹತ್ವ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.		1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು

	ಷ್ಟಾನುಸುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
34.	<p>ಸ್ವಾರ್ಥ : ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಾಗುವ ತನಕ ದೊರೆಯದ್ಡಿನ ಮುಕುತಿ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಗುರೂಪದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದಾಗಿದ್ದು ಗುರೂಪದೇಶದಿಂದ ಬಾಳು ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಧನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಹತ್ವ ಸಾರುವ ಈ ಸಾಲು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿ ಮೂಡಬಂದಿದೆ.</p> <p>“ಅವಂತಿ ಸುಕುಮಾರನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟಂ”</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಅಯ್ಯೆ : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಬರೆದಿರುವ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಳೆ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸಂದರ್ಭ : ವ್ಯಾಪಾರಿಯೋವೆ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯನ್ನು ಮಾರಲು ರಾಜನಾದ ವೃಷಭಾಂಕ ಮತ್ತು ರಾಣಿ ಜ್ಯೋತಿಮಾರ್ತಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯದೀನಾರಗಳು ಎಂದಾಗ ಆತ ಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಯಶೋಭದ್ರೇಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಯದೀನಾರ ಕೊಟ್ಟಿ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಮೂವತ್ತೆರಡು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸೊಸೆಯರಿಗೆ ನೀಡಿದಳು. ಆವರು ತಮ್ಮ ಪಾದುಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ರಾಜ ಯಶೋಭದ್ರೇಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದಾಗ, ರಾಜನನ್ನು ಆಹಾನಿಸಿ ಯಶೋಭದ್ರೇ ಸಕಲ ವೈಭೋಗದಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿದಳು. ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಆ ವೈಭೋಗವನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜ ಅವನನ್ನು ಹೋಗಲುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.</p>	

01-K

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
35.	<p>ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸಕಲ ಸುಖ ವೈಭೋಗದಿಂದ ಮೇರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇಂತಹ ಸೌಭಾಗ್ಯ ರಾಜನಾದ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯಂತಹ ಭಾಗ್ಯವಂತ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೊಗಳುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.</p> <p>“ಕಿಂದುಪೂರ್ವಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಂ” ಉತ್ತರ : ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಕೆವಿ ರಚಿಸಿರುವ ಕಣಾರಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರಂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ವೃಕ್ಷಸಾಂಕ್ಷಿಕ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸಂದರ್ಭ : ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯವರಿಬ್ಬರೂ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಹೊನ್ನನ್ನು ತಮಗೆ ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಉಳಿದ ಹೊನ್ನನ್ನು ವಟವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಗೆ ತರಿಂದರು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಡ್ಡೊಯ್ದುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ತಾನೇ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಅತ್ಯೀಯ ಗಳಿಯನಾದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸುವ, ಮೋಸ ಮಾಡುವ, ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಮಿಶ್ರದ್ವೋಹ, ವಿಶ್ವಾಸದ್ವೋಹ, ದುಷ್ಪತನ, ಅವನಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಗಣಗಳು ಅವನ ಹಸರಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.</p>	
36.	<p>“ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೊಗೆದೋರದುರುಹದೆ ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ” ಉತ್ತರ : ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ವಿರಚಿತ ಕಣಾರಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು “ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡ ನೀನು” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p>	

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
37.	<p>ಸಂದರ್ಭ : ಕರ್ಣನಮ್ಮ ಯುದ್ಧದಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಣತೋಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅವನ ಜನ್ಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನ ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ರಾಜನನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಎಡಬಲದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವ ಕೌರವರು, ಎದುರಲಿ ಮಾಡು, ಮಾಗಢ, ಯಾದವಾದಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಕುಶಂತ, ಅರಿಯಲಾಗದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷ್ಣನ ತಂತ್ರದ ಫಲ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕರ್ಣನು ಉಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.</p> <p>ಸ್ವಾರ್ಥ : ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣನು ಯುದ್ಧದಿಂದ ವಿಮುಖನಾದರೆ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಜಯ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭೇದ ತಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕರ್ಣನ ಜನ್ಯರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಬಲ ಕುಗ್ರಿಸಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.</p> <p>“ಎನ್ನಣಾಗಳನ್ನಣಾಗದಮ್ಮನಿಕ್ಕಿದ ಪಾರ್ಫಿಂಝೇಮರು ”</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರನ್ನ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಸಾಹಸ ಭೀಮು ವಿಜಯಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ಭಲಮನೆ ಮೆಚ್ಚೆಂ ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸಂದರ್ಭ : ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳೆಲು ನೀಡಿದ ಭೀಷ್ಣರ ಸಲಹಯನ್ನು ತಿರಸ್ಯಾರಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧನ ತಾನು ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ಣನಮ್ಮ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ಭಾಮಿ ನನಗೆ ಹಾಳು ಭಾಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.</p>	

	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
38.	<p>ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ತನ್ನ ಸಮೋದರ ಮತ್ತು ಸೈಹಿತನನ್ನು ಕೊಂಡ ಭೇಮಾಜುಂನರ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೋಟ, ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬ ದುಯೋಜನನ ಭಲದ ಗುಣ ಅವನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ.</p> <p>“ವಿದ್ಯಾಧನಮೇ ಧನಮಷ್ಟುದು”</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಆಯ್ತ : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ ವಿರಚಿತ ವಿಕ್ರಮಾಜುಂ ವಿಜಯಂ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ತ ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀನೆವೋತ್ತನೇ ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸಂದರ್ಭ : ದ್ಯುಷಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಬಡತನ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅಶ್ವತಾಮನೋಂದಿಗೆ ಪರಶುರಾಮರ ಬಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೇಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಕಲವನ್ನೂ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾರಿಯನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿ ಜಟಾಧಾರಿಯಾಗಿ ನಾರುಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟ ತಪ್ಪೋವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿಯಿರುವುದು ಕೇವಲ ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.</p> <p>ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದನೆಗಿಂತ ಶೈಷ್ವವಾದದ್ದು ವಿದ್ಯೆ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಶೈಷ್ವವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬೇಡಿರುವುದು ಜಿಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.</p>	

	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
X.	<p>ವದ್ಯಭಾಗ ಪ್ರಾಣ ಮಾಡುವುದು (ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೇ ಬರೆದ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಣಸಾಲಿಗೆ 1 ಅಂಕ):</p> <p>39. ನೀಲಮೇಘಮಂಡಲ-</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>..... ಕೊನ್ನಿಂದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಯುಗ-ಯುಗಗಳ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>..... ಹರಸಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?</p> <p style="text-align: center;">ಉತ್ತರ :</p> <p>ನೀಲಮೇಘಮಂಡಲ-ಸಮ ಬಣ್ಣ ಮುಗಿಲಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಾದವೇ ಅಣ್ಣ ಚಿಕ್ಕಿಯಮಾಲೆಯ ಸೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರನು ಮಾಡಿದೆ ಕೊನ್ನಿಂದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಯುಗ-ಯುಗಗಳ ಹಣ ಬರಹವ ಬರಸಿ ಮನ್ಯಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತರಸಿ ರಕ್ಷಿಯ ಬೀಸುತ ಚೇತನಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?</p>	1 × 4 = 4

01-K

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
XI.	<p>ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಒದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೌಲ್ಯಪನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವುದು :</p> <p style="text-align: right;">ಎಷ್ಟುಂತಕ್ಕ ಅಡಕಗೊಂಡ ಮೌಲ್ಯ ಗುರುತಿಸುವುದು, ಪದಬಂಧ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು</p>	1 × 4 = 4 3 ಅಂಕಗಳು 1 ಅಂಕ 4 ಅಂಕಗಳು
40.	<p>ತೇಗೆದುಕ್ಕೆರೀಯಮಂ ಮುರಿದು ಕುದುರೆಯ ಗಳಕೆ ಬಿಗಿದು ಕದಳೀದ್ದುಮಂಕ ಕಟ್ಟಲ್ಪೇ ಮುನಿಸುತ್ತರೋ ಮಿಗೆ ನಡುಗಿ ಬೇಡಬೇಡರಸುಗಳ ವಾಚಿಯಂ ಬಿಡು ಬಡಿವರೆಮ್ಮನೆನಲು ನಗುತ ಪಾರ್ವರ ಮಕ್ಕಳಂಜೆದೂಡೆ ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕೆ ಬೆದರುವನೆ ಪೋಗಿ ನೀವೆಂದು ಲವ ನಗಡುತನದಿಂದ ಬಿಲ್ಲಿರುವನೇರಿಸಿ ತೀಡಿ ಜೇಗ್ನೆದು ನಿಂತಿದ್ದನು </p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಿತ ಕೆವಿ ರಚಿಸಿರುವ ಏರಲವ ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಾ ದೋಷದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಕ್ಷಗೊಂಡ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಕುದುರೆ ದೇಶದೆಲ್ಲದೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾರದೆ ನಮಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವರುಣ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತರಳುವ ಮುನ್ನ ವಾಲ್ಯೇಕೆ ಮಹಾರ್ಜಿಗಳು ಲವನನ್ನು ತೋಟದ ಕಾವಲಿಗೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲವ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೂಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕುದುರೆ ವಾಲ್ಯೇಕೆ ಖುಷಿಯ ಆಶ್ರಮದ ತೋಟವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಕುದುರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆವ ಪಟ್ಟದ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಕಂಡು ಒದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.</p> <p>ಸಮಧರಾದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ ಎಂದಿದ್ದ ಲೇಖನವನ್ನು ಒದಿ ಈ ರಾಮನ ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಕುದುರೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಿಗಿದು ಬಾಳಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಖುಷಿ ಪ್ರತ್ಯರು ಹೆದರಿ ನಡುಗಿ ಬೇಡಬೇಡ ಅರಸರ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು</p>	

	ಷ್ಟಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಬಡಿವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಲವನು ಪಾರ್ವತಿ ಮತ್ತೊಳು ಹೆದರಿದರೆ ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಎಂದು ಶೈಯರ್ದಿಂದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಚೇಗೈದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.</p> <p>ಲವನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಶ್ರಮಣಿಶ್ರಮದಲ್ಲಾದರೂ ಸಹಜ ಕ್ಷಾತ್ರಗುಣ ವೀರತೆಯಿಂದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ ಕಷ್ಟ ಸವಾಲುಗಳು ಬಂದಾಗ ಚಿಕ್ಕವರು, ಅಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಕೂರದೆ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಾಲ್ಯಸಹಜ ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಮಿ ಪ್ರತ್ಯರ ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವ, ಲವನ ಕ್ಷಾತ್ರಗುಣ, ಸೀತೆ ಲವನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿದೆ.</p>	
XII.	ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು	2 × 4 = 8
41.	<p>ಅಂತರೆನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪಠ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ, ಪದಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬ ಮಾತು ತಬರಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಿಜವಾಗಿದೆ ? ವಿವರಿಸಿ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ತಬರಿಯ ಚಿಂತೆ ಹಿಂಗಿಹೋದ ಸಂದರ್ಭದ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ಪರಮ ರಾಮಭಕ್ತಿಯಾದ ತಬರಿಯು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಕಾಲಾನಂತರ ರಾಮನ ದರ್ಶನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ರಾಮ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ವರ್ಣಗಳ ಕಾಲ ರಾಮನ ಬರುವಿಕೆಯ ಭರವಸೆಯಿಂದ ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹೂವು, ಹಣ್ಣು, ಮಧುಪರ್ಕ, ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವೇದಿಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತಾ</p>	3 ಅಂಕಗಳು 1 ಅಂಕ 4 ಅಂಕಗಳು

	ಶ್ರೀಭಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಸರಗೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಕಾತರಿಸಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಧೆಯಾದರೂ ರಾಮನ ಬರುವಿಕೆಯ ಭರವಸೆಯಿಂದ ರಾಮಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಆಕೆಯನ್ನು ಮುಡುಕುತ್ತಾ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಬಂಧ ರಾಕ್ಷಸ ಆಡ್ಡ ಬಂದಾಗ ಆತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಮುಕ್ತಿ ನೀಡಿ ಆತನಿಂದ ಸುಗ್ರೀವ ಮತ್ತು ತಮಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಶಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಶಬರಿಯನ್ನು ಅರಸಿ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಶಬರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳಿಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪುನಿತಳಾದ ಶಬರಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆದರದಿಂದ ಸತ್ಯರಿಸಿ ತನ್ನ ಮನದ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಬಹುಕಾಲದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಪೂರ್ಣಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಶಬರಿಯು ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಸುದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಾಯ್ದು ರಾಮನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದದ್ದು ಅವಳ ತಾಳೈ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಧಿಕಾರಿ</p> <p>ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟಪರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪುರುಷ ರಾಮನ ದರ್ಶನವೇ ಬಾಳಿನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಆಸೆಯೆಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಮತಾಂಗಾಶ್ರಮದ ವಾಸಿ ಪ್ರೇಮಶುದ್ಧ ಶಬರಿಯು ಅನಂತ ಕಾಲದಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾಮಬಾರದ ನನಗೇನು ತೋರದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಾಮಜಪವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಭಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾದು ಕಾದು ಕಾತರಿಸಿ ಮುಪ್ಪಾಗಿ</p>	

	ಷ್ಟುಖ್ಯಾಸುಸಾರಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಭಕ್ತಿಯೇ ರೂಪಗೊಂಡಂತೆ ಇದ್ದ ಶಬರಿಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಅರಾಧ್ಯ ದ್ಯೇವ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕಂಡು ಆಧರಿಸಿ, ಆನಂದಿಸಿ ಮಾತ್ರಭಾವದಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತ್ಯಾಪ್ತಾಗಿ ತನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಪೂರ್ಯಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ ಶಬರಿಯು ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ತನ್ನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತಂಗ ಮುನಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ರಾಮದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅವರಿಂದಲೇ ಮುತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಪರಿಗುರುಗಳ ಮೇಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಸಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ಶಬರಿ ಗೀತನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೋಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಧನ್ಯತೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮುತ್ತಿ ಬಯಸಿದ ಶಬರಿಯ ಚಿಂತೆ ಹಿಂಗಿಹೋಯಿತು.</p> <p>42. ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇನು ? ವಿವರಿಸಿ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಥಿ</p> <p>ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರ ಹೋರಾಟಗಾರರು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಆದ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಹನುಮ, ಬಾಲ, ಜಡಗ, ರಾಮ ಮುಂತಾದ ಹಲಗಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡರು ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿಪಾಯಿಗೆ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುಃಖದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕುದುರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತು ಹಲಗಲಿಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ನಡುವೆ</p>	
	[CCE RF/PF/NSR/NSPR(A)/666/001 (MA)]	[Turn over]

	ಪ್ರಶ್ನಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಭೀಕರ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಬಲಕ್ ಸಾಹೇಬ ಬಂದು ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರೂ ಇವನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ ಇವರು ಫಾತುಕರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೆಬಲಕ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಹೋರಾಟ ಮತ್ತಪ್ಪು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.</p> <p>ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾರ ಸಾಹೇಬ ದೊಡ್ಡ ದಂಡನ್ನು ಹಲಗಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಲಗಲಿಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮುನ್ನಾರು, ಐನೂರು, ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ರಕ್ತದ ಕಾಲುವಯೇ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ವೀರಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯ ಸಿಕ್ಕದ್ವನ್ನೆಲ್ಲ ದೊಚಿಕೊಂಡು ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಗುರುತುಳಿಯಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	ಅಥವಾ

ಒಳಿಗಿ ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ‘ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣ’ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಆಯುಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೆಂಬದೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಾಲ, ಹನುಮ, ಜಡಗ, ಭೀಮ ಇವರು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ತಾವೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜೀವ ಹೋದರೂ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ ಒಟ್ಟಿಸೆವು ಎಂದು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದೇಶ ತಂದ ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರದ ಸಿಪಾಯಿಯನ್ನು ಬೇಡರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಲುಪಿ ಕೋಪದಿಂದ ದಂಡು ಕಳಿಸಿ ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಿನ ಮಳ್ಗರೆದರು. ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೊಡೆದರು. ನಿಷ್ಕರ್ಮನೆಯಿಂದ ಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೋಪಗೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ

	ಕರ್ತೃತ್ವಾನುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
	<p>ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಲು ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ದ್ವೇಯರ್ಥಿಂದ ಎದೆಗುಂದದೆ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೇಯರ್ಥಿಂದ ಎದೆಗುಂದದೆ ಮೀರಾವೇಶದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ವೀರಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮೃದ್ಧಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಡು ದೋಜಿಕೊಂಡು ಉಂಟಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಇಟ್ಟು ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಬೂದಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು.</p>	
XIII.	<p>ಗಡ್ಡಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು (ಅಂಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕಗಳು):</p>	$1 \times 4 = 4$ $(2 + 2)$
43.	<p>ವೇಳೆಯ ಅವವ್ಯಯ ಅಂಬೇಧ್ಕರಿಗೆ ಅವರಾಧವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಅವರು ಅವವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ವೇಳೆ ಎಂದರೆ ಹಣ. ಅಂಬೇಧ್ಕರಿಗೆ ವೇಳೆ ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥನೆ. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ವ್ಯಧವಾಗಿ ಕಳೆಯದ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಇಟ್ಟರು ಮಹನೀಯರೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಗಾಂಧಿಜಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅಂಬೇಧ್ಕರರು. ಕಳೆದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಳೆದೇ ಮೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮೇಲೆಯೂ ತಮ್ಮ ಬಿಡುವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಮೀರುತ್ತಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಂಜನೆಗಾಗಿ ಒದುವವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲ ಚೋಧನೆಯೇ ರಂಜನೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಸೂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥ ಸಹವಾಸ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಸಂತೋಷವನ್ನೆಲ್ಲದೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಏಕಾಂತವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಸಲ ರಾತ್ರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರು ಒದು ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ</p>	

01-K

ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
<p>ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದದ್ದಂಟು. ಅವರ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಿ ಬೆಳಗಿನ ನೇವರಿಕೆಗಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಲಬಳಿ ಸುಳಿದಾಗಲೆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಅರಿವು ಅವರಿಗಾದದ್ದಂಟು. ರಾತ್ರಿ ಮನಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದ ಕಾರ್ಯದಶೀ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದಾಗ ಮನಗೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಂಟು. ಅಂಥ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಒದು ಬರೆಹ ಅವರದು. ಅವರ ಜ್ಞಾನದಾಹ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಸಾಮಾಜಿಕಾಹದಂತಿತ್ತು. ದಟ್ಟಡವಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು.</p> <p>ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು</p> <p>ಅ) ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಜ್ಞಾನದಾಹ ಹೇಗಿತ್ತು ?</p> <p>ಬ) ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ?</p> <p>ಉತ್ತರ :</p> <p>ಅ) ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಜ್ಞಾನದಾಹ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಸಾಮಾಜಿಕಾಹದಂತಿತ್ತು. ದಟ್ಟಡವಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು.</p> <p>ಬ) ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ತಮ್ಮ ಬಿಡುವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಏಸಲಾಗಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಂಜನೆಗಾಗಿ ಓದುವವರು ಅವರಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲ ಬೋಧನೆಯೇ ರಂಜನೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಸೂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥ ಸಹವಾಸ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಸಂತೋಷವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಏಕಾಂತವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಸಲ ರಾತ್ರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರು ಓದು ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದದ್ದಂಟು.</p>	

	ಪ್ರಶ್ನಾಸುಷಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ	ಅಂಕಗಳು
XIV.	<p>ಪತ್ರ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವದು</p> <p>44. ನಿಮ್ಮನ್ನ ಧಾರವಾಡದ ನಿವಾಸಿ ಹಣ್ಣಿತಾ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೈಚಾಲಿಯ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಯುಕ್ತಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನ ಬರೆಯಿರಿ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಧವಾ</p> <p>ನಿಮ್ಮನ್ನ ದಾವಣಗೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆಯ ಅಧವರ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ ವಾಟಿಕೊಳ್ಳವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನ ಬರೆಯಿರಿ.</p> <p>ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ / ಮನವಿ ಪತ್ರ</p> <p style="text-align: center;">ಇಂದ, ಗೆ, ಸಂಭೋಧನೆ, ವಿಷಯ ಪತ್ರದ ಒಡಲು, ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣ ವಂದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ, ಇಂತಿ, ಸ್ಥಳ, ದಿನಾಂಕ ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ, ಪದಬಳಕೆ, ವಿನ್ಯಾಸ</p> <p style="text-align: right;">ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು</p> <p style="text-align: center;">ಅಧವಾ</p> <p>ಶಾಸಗಿ / ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಪತ್ರ</p> <p style="text-align: center;">ಇಂದ ವೀಳಾಸ, ದಿನಾಂಕ, ಸಂಭೋಧನೆ, ಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರ ಪತ್ರದ ಒಡಲು, ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣ ಮುಕ್ತಾಯ, ಇಂತಿ, ಸಹಿ, ಹೊರ ವೀಳಾಸ ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ, ಪದಬಳಕೆ, ವಿನ್ಯಾಸ</p> <p style="text-align: right;">ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು</p>	1 × 5 = 5

01-K

ಪ್ರಶ್ನಾಸುಸಾರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ		ಅಂಕಗಳು
XV.	ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆವಣಿಗೆ :	$1 \times 5 = 5$
45.	ಎಷ್ಟನೋ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಸಾಧನೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸ್ವಾರ್ಥಕರ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.	
	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ / ಈರಿಕೆ / ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ ಒಡಲು, ಸಮಧಾ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉಪಸಂಹಾರ / ಮುಕ್ತಾಯ / ವಿಷಯ ಸಮಾಪ್ತಿ ಭಾಷಾಶೈಲಿಗೆ, ಪದಬಂಧ	1 ಅಂಕ 2 ಅಂಕಗಳು 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ
		ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು

[CCE RF/PF/NSR/NSPR(A)/666/001 (MA)]